

Samen werken aan waterwinst

Eindversie

10-1-2007

Samen werken aan waterwinst

Waterplan Deventer

Verantwoording

Titel	Samen werken aan waterwinst
Opdrachtgever	Gemeente Deventer
Projectleider	Pieter Lems
Auteur(s)	Pieter Lems en Robert Hekman
Projectnummer	4425064
Aantal pagina's	88 (exclusief bijlagen)
Datum	Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.
Handtekening	

Colofon

Tauw bv
afdeling Water, Ruimte & Riolering
Handelskade 11
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem worden gebruikt voor het doel waarvoor het is vervaardigd met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van het intellectuele eigendom. De auteursrechten van dit document blijven berusten bij Tauw. Kwaliteit en verbetering van product en proces hebben bij Tauw hoge prioriteit. Tauw hanteert daartoe een managementsysteem dat is gecertificeerd dan wel geaccrediteerd volgens:

- NEN-EN-ISO 9001.

Kenmerk R001-4425064PLE-mfv-V01-NL

Inhoud

Verantwoording en colofon	5
1 Inleiding.....	11
1.1 Focus op water.....	11
1.2 Samen aan de slag	13
1.3 De status van het waterplan.....	14
1.4 Doelgroep.....	15
1.5 Leeswijzer	15
2 Water in Deventer	17
2.1 Inleiding	17
2.2 De organisatie van het waterbeheer in het kort.....	17
2.2.1 Watersysteem en waterketen.....	17
2.2.2 Taken en verantwoordelijkheden waterpartners	18
2.3 Beleid	20
2.3.1 Europese Kaderrichtlijn Water.....	20
2.3.2 Vierde Nota waterhuishouding	21
2.3.3 Waterbeheer 21 ^e eeuw.....	22
2.3.4 Nationaal Bestuursakkoord Water.....	24
2.3.5 Regionaal Bestuursakkoord Water.....	24
2.3.6 Waterwet	25
2.3.7 Wet gemeentelijke watertaken	26
2.3.8 Beleidsbrief regenwater.....	27
2.3.9 Partiële herziening streekplan Provincie Overijssel	27
2.3.10 Waterbeheersplannen	29
2.4 Beschrijving watersysteem en waterketen Deventer.....	29
2.4.1 Oppervlaktewater	29
2.4.2 Grondwater.....	36
2.4.3 Afvalwater.....	40
2.5 Kansen en knelpunten.....	42
3 Ambities en doelstellingen.....	47
3.1 Inleiding	47
3.2 Ambities.....	47
3.3 Doelstellingen.....	49

4	Uitvoeringsprogramma	55
4.1	Algemeen	55
4.2	Uitvoeringsprogramma	59
4.3	Uitvoeringsplan 2007.....	77
4.4	Kostenoverzicht.....	83
4.4.1	Geraamde kosten uitvoeringsprogramma	83
4.4.2	Geraamde kosten uitvoeringsplan 2007.....	83
5	Organisatie.....	85
5.1	Inleiding	85
5.2	Het aanspreekpunt voor water	85
5.3	Tempo en ritme	85
5.4	Financiering.....	86
5.5	Communicatie	87
5.6	Monitoring.....	88
6	Literatuurlijst	89

Bijlage(n)

1. Werkgroep waterplan
2. Notitie watertoets
3. Kaarten
4. Waterplankaart

1 Inleiding

1.1 Focus op water

De geschiedenis van Deventer is nauw verbonden met water. De Hanzestad dankt haar bestaan aan haar ligging op het kruispunt van de Schipbeek en de IJssel. Via deze vaarwegen raakte Deventer verbonden met andere steden en dat maakte een bloeiende handel en uitwisseling van ideeën mogelijk. De stad Deventer heeft internationaal bekendheid verworven, mede dankzij het water.

Figuur 1.1 De IJssel vervult een belangrijke rol als vaarweg

Het waterbeheer in Deventer heeft door de eeuwen heen de nodige aandacht gekregen. Ook nu vraagt het water de nodige aandacht. Door de verwachte klimaatontwikkeling neemt de kans op wateroverlast toe. Daarnaast is de verontreiniging van water een blijvend zorgpunt. Vanwege deze zorgelijke ontwikkelingen is water de afgelopen jaren steeds meer in de belangstelling gekomen. Europa, het Rijk, de Provincie en de waterschappen hebben de afgelopen jaren ambitieus beleid voor water geformuleerd. Beleid dat ook in de gemeente Deventer moet worden geïmplementeerd. Zo is afgesproken in het Regionaal Bestuursakkoord Water dat er meer ruimte voor water komt. De Europese Kaderrichtlijn Water stelt dat de waterkwaliteit ten minste niet mag verslechteren.

Figuur 1.2 Deventer bij hoog water op de IJssel

Er zijn dus aandachtspunten voor waterbeheer, maar het gaat niet alleen om het oplossen van problemen. Water heeft ook een vriendelijk gezicht. Deventer is al een aantal keren succesvol geweest in het uitvoeren van een watermaatregel dat een probleem oplost en tegelijkertijd een kans benut. In de Gooiermars – het brongebied van de Zandwetering – is de waterkwaliteit verbeterd, in combinatie met de ontwikkeling van een natuurgebied. De ruimte voor water in de Vijfhoek om wateroverlast te voorkomen, geeft de wijk een eigen karakter. De waterpartners willen in de toekomst vaker nut en noodzaak combineren, bijvoorbeeld door standaard bij elke bestemmingsplanwijziging mee te denken over de inpassing van het water. De Europese Kaderrichtlijn Water biedt hiertoe volop kansen.

Figuur 1.3 Ruimte voor water in de vijfhoek

1.2 Samen aan de slag

De waterbeheerders in de gemeente Deventer zijn de waterschappen Groot Salland, Rijn en IJssel en Veluwe. Samen met de gemeente Deventer en het waterleidingbedrijf Vitens zijn zij de waterpartners van Deventer. Op grotere afstand staan de provincie Overijssel en Rijkswaterstaat, Rijkswaterstaat is verantwoordelijk voor het beheer van de IJssel, maar deze valt buiten het plangebied van dit waterplan. Hoewel de IJssel beeldbepalend en onlosmakelijk verbonden is met Deventer, hebben de knelpunten in de stadswateren van Deventer en de daarbijbehorende maatregelen niet veel samenhang met de IJssel. Andersom worden ontwikkelingen in de IJssel gedekt in een groter kader, namelijk in Ruimte voor de Rivieren. Derhalve is het plangebied van het Waterplan Deventer beperkt tot de stadswateren van Deventer.

Dit waterplan beschrijft de doelen die de waterpartners stellen en de voorgenomen maatregelen. Deze maatregelen zijn niet allemaal nieuw, er gebeurt al veel. Wel wordt meer dan voorheen de afstemming met andere beleidsvelden gezocht. Het doel is samen te werken aan gezond, schoon en veilig water, dat aantrekkelijk is voor de bewoners van Deventer. Kortom: samen werken aan waterwinst.

Figuur 1.4 Overzichtskaart plangebied

1.3 De status van het waterplan

Het waterplan is een initiatief van de waterpartners en heeft als doel het herstellen van een gezond en veerkrachtig watersysteem door het aanbrengen van samenhang, het afstemmen van reeds voorgenomen projecten en het vergroten van het waterbewustzijn.

Samenhang

Het waterbeheer heeft verschillende invalshoeken: waterkwantiteit, waterkwaliteit, water in de bebouwde omgeving, stedelijk grondwater, afvalwater en afkoppelen regenwater en het beheer en onderhoud van stedelijk water. Het waterplan zet voor al deze thema's de opgaven en wensen op een rijtje en brengt zo samenhang in de ambities van de waterpartners voor Deventer.

Afstemmen

Elke invalshoek geeft aanleiding tot het nemen van maatregelen. Het afstemmen van deze maatregelen in het waterplan heeft het effect van een vliegwiel. De afstemming jaagt de uitvoering van waterprojecten aan.

Vergroten waterbewustzijn

Water is een van de vele vormen van ruimtegebruik. Lange tijd is water letterlijk onzichtbaar geweest en vooral onderdeel van de ondergrondse infrastructuur. Daar is verandering in gekomen. Door regenwater bovengronds af te voeren naar oppervlaktewater en waterberging te creëren – twee groepen van maatregelen uit het waterplan – is water een belangrijke speler geworden in het spel om de ruimte. Dat spel vraagt om waterbewustzijn bij de gemeente Deventer, maatschappelijke organisaties en bewoners. Het waterplan draagt bij aan het vergroten van het waterbewustzijn door gericht in te zetten op communicatie.

Figuur 1.5 Water is een belangrijke speler geworden in het spel om de ruimte (foto Rielerkolk)

1.4 Doelgroep

Het waterplan is geschreven voor twee doelgroepen. De eerste doelgroep zijn bestuurders. Zij bepalen de financiële ruimte voor het waterbeheer. Het waterplan geeft aan welke maatregelen de komende jaren op stapel staan en motiveert nut en noodzaak van deze maatregelen. De tweede doelgroep zijn medewerkers van de gemeente Deventer, de waterschappen en Vitens. Hun medewerking is noodzakelijk om de voorgenomen maatregelen uitgevoerd te krijgen. Het waterplan geeft aan welke maatregelen zij kunnen verwachten en hoe de waterpartners de samenwerking zoeken. Het waterplan verwoordt de gezamenlijke ambities, doelstellingen, maatregelen en organisatie. Vanuit dit kader wordt de uitvoering van het plan aangestuurd. Naast de genoemde doelgroepen, zijn er derden die direct of indirect met de uitvoering van het waterplan te maken krijgen. Zij zullen met andere middelen worden benaderd.

1.5 Leeswijzer

Na deze inleiding, start hoofdstuk 2 met een korte introductie op het waterbeheer in de gemeente Deventer. Verder beschrijft dit hoofdstuk het relevante beleidskader en de betekenis daarvan voor Deventer. Vervolgens geeft het hoofdstuk een beschrijving van het water in Deventer. Het hoofdstuk sluit af met de knelpunten en kansen voor het waterbeheer, afgeleid van het beleidskader (hoe moet het worden?) en de beschrijving van het water (hoe is het nu?). Hoofdstuk 3 gaat in op de ambities en vertaalt deze ambities in doelstellingen. Hoofdstuk 4 bevat het uitvoeringsprogramma met de voorgenomen maatregelen, inclusief een kostenraming. Hoofdstuk 5 beschrijft de organisatorische aspecten die een belangrijke randvoorwaarde vormen voor het succesvol uitvoeren van het waterplan. Hoofdstuk 6 biedt een overzicht van de gebruikte literatuur.

Kenmerk R001-4425064PLE-mfv-V01-NL

2 Water in Deventer

2.1 Inleiding

Dit hoofdstuk gaat over het water en het waterbeheer in Deventer. Eerst komen in vogelvlucht de taken en verantwoordelijkheden van de verschillende waterpartners aan de orde. Daarna volgt er een beschrijving van het beleidskader en de betekenis daarvan voor Deventer. Tot slot wordt het water in Deventer beschreven: het oppervlaktewater, het grondwater en het afvalwater.

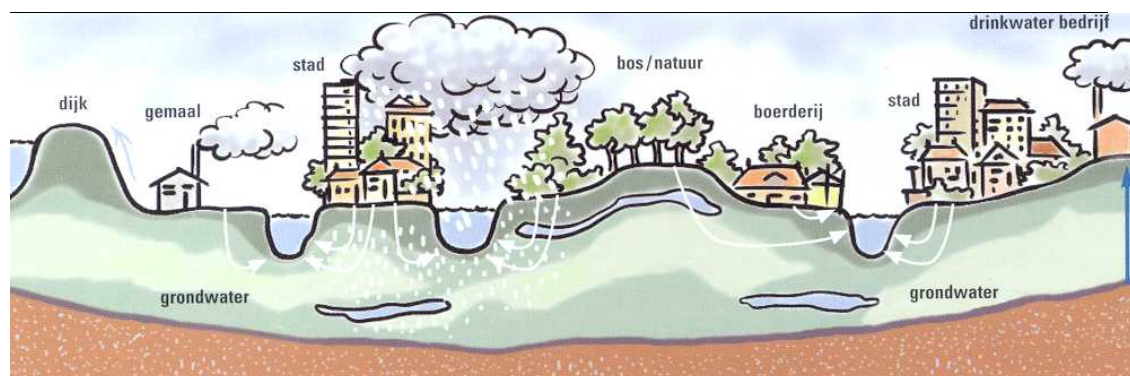
2.2 De organisatie van het waterbeheer in het kort

2.2.1 Watersysteem en waterketen

De verschillende taken en verantwoordelijkheden van de waterpartners zijn ingedeeld volgens het gebruikelijke onderscheid tussen het watersysteem en de waterketen.

Het watersysteem

Het watersysteem is het samenhangend geheel van hemelwater, oppervlaktewater en grondwater, inclusief de oevers en de waterbodems (zie figuur 2.1).

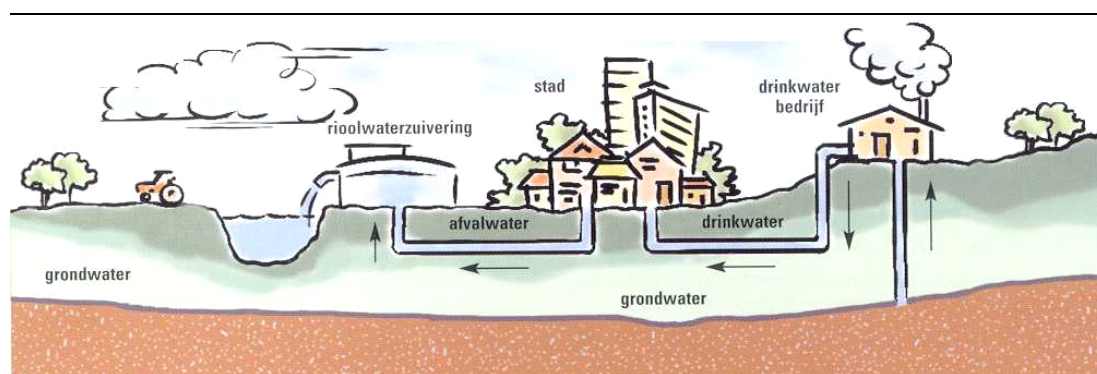

Figuur 2.1 Het watersysteem (bron: Waterschap Groot Salland)

De waterketen

De waterketen bestaat uit vier fasen (zie figuur 2.2).

1. Productie van drinkwater uit grondwater of oppervlaktewater en het transport van dit water naar de gebruiker
2. Het gebruik van drinkwater
3. De inzameling van afvalwater en het transport daarvan naar de RWZI
4. De zuivering van afvalwater door de RWZI

Figuur 2.2 De waterketen (bron: Waterschap Groot Salland)

Het watersysteem en de waterketen zijn nauw met elkaar verbonden. Drinkwater wordt gewonnen uit het watersysteem en gezuiverd afvalwater wordt weer geloosd op het watersysteem. De gemeente Deventer (riolering), Vitens (drinkwater) en het Waterschap Groot Salland (zuivering) zijn verantwoordelijk voor de waterketen. De waterschappen Groot Salland, Rijn en IJssel en Veluwe (oppervlaktewater), gemeente Deventer (enkele oppervlaktewateren in het stedelijk gebied), de provincie Overijssel (het diepere grondwater) en Rijkswaterstaat (IJssel) zijn verantwoordelijk voor het watersysteem. Zoals reeds genoemd valt de IJssel buiten de reikwijdte van dit plan.

2.2.2 Taken en verantwoordelijkheden waterpartners

Rijk

Het Rijk is primair verantwoordelijk voor de landelijke strategische planvorming en stelt iedere vier jaar een Nota over de Waterhuishouding op. Daarnaast voert Rijkswaterstaat het kwantitatieve en kwalitatieve beheer voor de Rijkswateren, waaronder de IJssel.

Provincie Overijssel

De provincie is verantwoordelijk voor de provinciale strategische planvorming, die een uitwerking is van het landelijke beleid. Hiertoe wordt iedere vier jaar een Provinciaal Waterhuishoudingsplan opgesteld waarin functies worden toegekend aan oppervlaktewateren. Het feitelijke oppervlaktewaterbeheer is bij wet opgedragen aan de waterschappen binnen de provincie. De provincie is ook bevoegd gezag voor grondwateronttrekkingen en –infiltraties en voor grondwaterkwaliteit. Met gebruik van de Provinciale Milieuverordening kunnen grondwaterbeschermingsgebieden aangewezen worden.

Waterschappen Groot Salland, Rijn en IJssel, Veluwe

De waterschappen zorgen in Deventer voor voldoende oppervlaktewater van goede kwaliteit en beschermen het gebied tegen hoog water en wateroverlast. Ook zorgen de waterschappen voor de zuivering van afvalwater. Daarnaast stellen de waterschappen iedere vier jaar een waterbeheersplan op, waarmee het Provinciale Waterhuishoudingsplan wordt geëffectueerd.

Gemeente Deventer

De taak van de gemeente in het waterbeheer richt zich in eerste instantie op de zorg voor een goede ontwatering. De gemeente is daarbij verantwoordelijk voor de aanleg, het beheer en het onderhoud van ontwateringsvoorzieningen in de openbare ruimte. Dit geldt tevens voor de verzamel- en transportleidingen en de aansluitingspunten, benodigd voor de waterafvoer van particuliere voorzieningen. Voor het beheer van de afwateringsmiddelen - zoals bergingsvijvers en watergangen - zijn de waterschappen verantwoordelijk, omdat deze deel uit maken van het primaire watersysteem. Met name het rioolbeheer is een belangrijke gemeentelijke taak. Verder is de gemeente, als beheerder van de openbare ruimte, verantwoordelijk voor het integreren van water in de ruimtelijke ordening.

Waterbedrijf Vitens

Het eigendom van Vitens is direct of indirect in handen van provinciale en gemeentelijke overheden. Het bedrijf streeft primair naar het realiseren van maatschappelijke doelstellingen onder bedrijfseconomische randvoorwaarden. Dit houdt in dat goed water moet worden geleverd tegen de laagst mogelijke prijs en met respect voor natuur en milieu. Daarnaast is het bedrijf gericht op het versterken van de samenwerking in de waterketen waardoor drinkwatervoorziening, riolering en afvalwaterzuivering nog beter op elkaar kunnen worden afgestemd.

2.3 Beleid

Europees, Nationaal en Regionaal beleid en regelgeving vormen het kader voor het waterbeheer in de stad. Onderstaande paragrafen gaan in op: Europese Kaderrichtlijn Water, Vierde Nota Waterhuishouding, Waterbeheer 21^e eeuw, Nationaal & Regionaal Bestuursakkoord Water, Waterwet, Wet gemeentelijke watertaken, Beleidsbrief regenwater, de Partiële herziening streekplan en Waterbeheersplannen. Hieruit worden de doelstellingen afgeleid. Een aantal doelstellingen zijn al opgenomen in het Gemeentelijk Rioleringsplan Deventer, een verplicht planfiguur voor het rioleringsbeheer. Andere doelstellingen worden uitgewerkt in het waterplan. De volgende paragrafen geven een korte introductie en in een tekstkader is de betekenis voor het waterbeheer in Deventer weergegeven.

2.3.1 Europese Kaderrichtlijn Water

Op Europees niveau is voor de nabije toekomst de wetgeving vanuit de Europese Kaderrichtlijn water (KRW) van belang. De KRW richt zich op (inter)nationale stroomgebieden. De doelstellingen richten zich vooral op de ecologische en chemische toestand van watersystemen en gelden voor alle oppervlaktewateren in Europa. Verder wordt ingezet op het duurzaam omgaan met water. De KRW hanteert strakke deadlines, die via een aantal tussenstappen leiden tot een vastgesteld stroomgebied-beheersplan met een maatregelen-programma in 2009 en realisatie van de doelstellingen in 2015. Hoewel op dit moment vooral de waterschappen actief zijn, worden ook gemeenten direct of indirect met de invoering van de KRW geconfronteerd en heeft zij impact op aanpalende beleidsvelden zoals milieubeheer, ruimtelijke ordening en rioleringsbeheer.

Voor waterplannen op gemeentelijk niveau is van belang dat de Kaderrichtlijn de ecologische kwaliteit en chemische kwaliteit van wateren centraal stelt. In die zin is dit een afwijking van het huidige nationale waterbeleid dat gericht is op het behalen van chemische kwaliteitsdoelen. De ecologische kwaliteit geldt voor waterlichamen; onderscheiden oppervlakten water van aanzienlijke omvang zoals (een deel van) een rivier, beek, kanaal of een meer. Voor de gemeente Deventer zijn dit de Zandwetering, de Soestwetering, De Avelose leide en de Schipbeek. Alhoewel de KRW in principe geldt voor al het oppervlaktewater is het overgrote deel van de stadswateren geen onderdeel van een waterlichaam en valt daarmee niet direct onder de KRW-rapportage verplichtingen. Voor elk waterlichaam worden ecologische doelen vastgesteld. Die doelen bepalen de maatregelen en daarmee de kosten die nodig zijn om die doelen te bereiken. Concrete maatregelen die de gemeente kan nemen zijn onder andere het aanpakken van diffuse bronnen, het toepassen van duurzame bouwmaterialen, het afkoppelen van verhard oppervlak en het saneren van riooloverstorten.

Voor de rapportage aan Brussel over het behalen van de doelen vindt monitoring plaats. Het gaat om de volgende soorten monitoring, met elk eigen "parameters":

- Monitoring van de ecologische kwaliteit (levensgemeenschappen van planten en dieren en daarvoor bepalende milieukeurmerken), gerelateerd aan wat er in het betreffende watertype verwacht mag worden. De ecologische kwaliteitseisen voor een bovenloopje van een beek zullen dus anders zijn die voor een sloot
- Monitoring van de chemische waterkwaliteit: Hierbij gaat het om prioritare stoffen en om stoffen waarvoor gebiedsgerichte normen opgesteld gaan worden (onder andere stikstof, fosfaat). De normen voor prioritare stoffen komen op een bindende lijst uit Brussel en gelden voor elk Europees water. De gebiedsgerichte normen verschillen per gebied en/of watertype. Voor die normen geldt dat ze binnen Nederland zelf worden opgesteld en van ecologische doelen zullen worden afgeleid. Totdat de Kaderrichtlijn normen zijn vastgesteld, blijven de huidige MTR-normen gelden

De KRW is tevens een vaststelling van een kader voor de bescherming van grondwater. De KRW heeft tot doel een vermindering van verontreiniging van grondwater te bewerkstelligen. Dit wordt uitgewerkt in de Grondwater Richtlijn (GWR), een dochterrichtlijn van de KRW. Omdat de GWR al wel is opgesteld maar nog niet is vastgesteld zijn de gevolgen van de richtlijn nog niet geheel duidelijk.

De KRW resulteert in twee aandachtspunten voor het waterplan. In de eerste plaats is het nog niet precies duidelijk welke waterkwaliteit als maatgevend wordt vastgesteld. Hierdoor is de impact van de normstelling op de te behalen toestand en de toegestane belasting van het oppervlakte- en grondwater nog niet duidelijk. De KRW stelt dat de waterkwaliteit er in ieder geval niet op achteruit mag gaan ('stand still' beginsel). In de tweede plaats heeft de KRW gevolgen voor aanpalende beleidsvelden van de gemeente zoals het milieubeleid, ruimtelijke ordening en het rioleringsbeleid. De waterschappen zullen in overleg met de gemeente Deventer de implementatie van de KRW verder uitwerken. In deze uitwerking zal ook aandacht besteed worden aan de Grondwaterrichtlijn, die een onderdeel is van de KRW maar waarvan de betekenis op dit moment nog onvoldoende duidelijk is.

2.3.2 Vierde Nota waterhuishouding

Het Rijk is primair verantwoordelijk voor de landelijke strategische planvorming. Het meest recente beleid van de Rijksoverheid is verwoord in de Vierde Nota waterhuishouding (NW4, 1998), Commissie Waterbeheer 21^e eeuw (WB21, 2001), het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW, 2003) en de nieuwe Waterwet die naar verwachting in 2008 in werking zal treden.

In de Vierde Nota waterhuishouding wordt de watersysteembenadering geïntroduceerd en wordt de in de Derde Nota waterhuishouding ingezette lijn van integraal waterbeheer verbreed naar de

doelstelling van 'Het hebben en houden van een veilig en bewoonbaar land en het instandhouden en versterken van gezonde en veerkrachtige watersystemen, waarmee een duurzaam gebruik blijft gegarandeerd'.

Voor het stedelijk gebied zet de Vierde Nota waterhuishouding in op meer aandacht voor het stedelijke watersysteem, het opstellen van stedelijke waterplannen, het vergroten van de (be)leefbaarheid van water en het afkoppelen van verhard oppervlak.

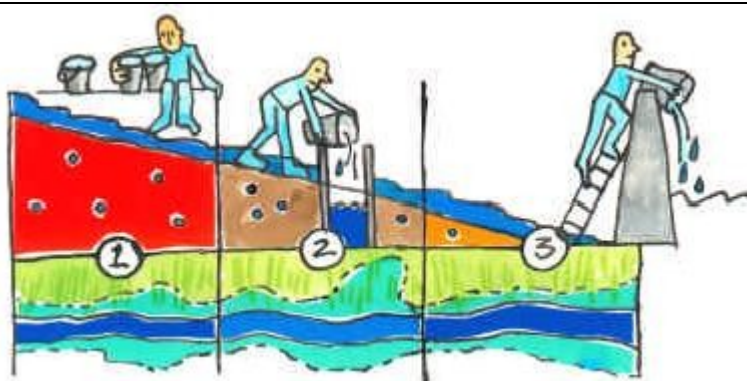
2.3.3 Waterbeheer 21^e eeuw

De verwachte ontwikkelingen op het gebied van klimaat en bodemdaling samen met de grondwateroverlastproblemen in de 2^e helft van de jaren '90 zijn aanleiding geweest voor het anders omgaan met water, zoals verwoord in het rapport Waterbeheer 21^e eeuw. Centraal staan de thema's meer ruimte voor water en waterbewust inrichten en bouwen. Drie concrete uitwerkingen zijn de trits vasthouden bergen, afvoeren, Ruimte voor de Rivier en het proces-instrument van de Watertoets.

Vasthouden, bergen, afvoeren

De eenentwintigste eeuw vraagt om een andere aanpak van het waterbeleid dan in de twintigste eeuw. De mogelijke klimaatsverandering en het steeds intensievere gebruik van ruimte en grond vergroten de druk op de ruimte. Er is meer ruimte nodig voor water, maar tegelijkertijd ook meer ruimte nodig voor andere functies. Als uitgangspunt voor het nieuwe waterbeheer geldt dat geen afwenteling in het watersysteem zelf, evenmin van bestuurlijke verantwoordelijkheden en ook niet van kosten moet plaatsvinden. Verder moet in overheidsplannen de drietrapsstrategie "vasthouden, bergen en dan pas afvoeren" als verplicht afwegingsprincipe gehanteerd worden en object van bestuurlijke en bestuursrechtelijke toetsing zijn.

De ruimtelijke inrichting en het grondgebruik in de stroomgebieden moeten beter worden aangepast aan de eisen die het waterbeheer stelt. (Her)inrichtingsplannen en plannen voor ingrijpende veranderingen van grondgebruik moeten beter worden getoetst op de gevolgen voor het watersysteem. Reconstructieplannen voor het landelijk en stedelijk gebied (intensieve veehouderij, glastuinbouw, naoorlogse woonwijken) bieden wellicht mogelijkheden om de inrichting van die gebieden beter af te stemmen op de belangen van het watersysteem. Waterberging moet primair plaatsvinden in de grond waarop het water valt. Op diverse plaatsen zijn mogelijkheden ruimte voor water te koppelen met andere functies via meervoudig ruimtegebruik. In steden kan dit door water te combineren met stedelijke herinrichting en stadsuitbreiding. Inmiddels is door de Rijksoverheid besloten de uitvoering van WB21 en de Kaderrichtlijn Water in elkaar te schuiven. In de door de waterschappen op te stellen stroomgebiedsbeheersplannen wordt het beleid voor waterkwantiteit en waterkwaliteit gecombineerd en toegepast op stroomgebiedsniveau.

Figuur 2.3 Vasthouden (1), bergen (2) en afvoeren (3) (WB21, 2000)

Uitgangspunt voor de inrichting van het watersysteem vormt het instrumentarium “Waterlood”: een methode voor het ontwerpen van waterhuishoudkundige infrastructuur afgestemd op de functies, waarbij rekening wordt gehouden met de mogelijkheden vanuit het systeem. Een meer natuurlijk functionerend watersysteem heeft meer veerkracht. Hevige neerslag of verontreinigingen leiden niet gelijk tot (kleine) rampen zoals plaatselijke overstroming of massale vissterfte door overstorten.

Ruimte voor de Rivier

In het kader van de Planologische Kernbeslissing (PKB) Ruimte voor de Rivier stelt het kabinet een pakket aan maatregelen voor die de veiligheid van het rivierengebied moeten verbeteren. Voor Deventer staat op middellange termijn een tweetal uiterwaardenvergravingen op de rol, die de status van koploper hebben. Dit houdt in dat zij hoge prioriteit kennen en versneld worden uitgevoerd. Het gaat om de uiterwaardvergraving in het gebied De Worp en de aangrenzende Stads- of Bolwerksweiden en de Ossenwaard aan de westzijde van IJssel en de uiterwaardenvergraving van de Keizers- en Stobbenwaarden ten noorden van de stad. Gemeente Deventer en de provincie Overijssel zullen het trekkerschap van deze projecten op zich nemen. De complexiteit van opgave en belangen vraagt om een onconventionele aanpak en om creatieve oplossingen, waarbij veiligheid en gebiedskwaliteit hand in hand moeten gaan.

Watertoets

De Watertoets is het hele proces van vroegtijdig informeren, adviseren, afwegen en uiteindelijk beoordelen van waterhuishoudkundige aspecten van ruimtelijke plannen en besluiten. De waterhuishoudkundige aspecten omvatten onder meer veiligheid, wateroverlast, waterkwaliteit en

verdroging. De grootste winst van de Watertoets ligt in het gezamenlijke commitment, de vroegtijdige, wederzijdse betrokkenheid tussen initiatiefnemer en waterbeheerder, het opstellen en meenemen van een wateradvies en de expliciete afweging in de waterparagraaf van een ruimtelijk plan.

Het principe 'vasthouden, bergen en dan pas afvoeren' heeft tot gevolg dat er meer ruimte voor water moet komen. Afwentelen is in principe niet toegestaan. De uitdaging voor de gemeente Deventer is deze ruimteclaim te integreren bij ruimtelijke ontwikkelingen. De watertoets ondersteunt dit proces. De gemeente Deventer heeft vastgelegd hoe zij deze toets toepast bij ruimtelijke ontwikkelingen. De notitie is opgenomen in bijlage 2.

2.3.4 Nationaal Bestuursakkoord Water

Het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) is een akkoord tussen het Rijk, het Interprovinciaal Overleg, de Vereniging Nederlandse Gemeenten en de Unie van Waterschappen. Het NBW heeft tot doel om in de periode tot 2015 de waterhuishouding in Nederland op orde te brengen en daarna op orde te houden. Het gaat daarbij om problemen als hoog water, watervervuiling, droogte en in ecologisch opzicht te arm water. Om deze problemen te bestrijden zijn maatregelen nodig als het aanleggen van retentiegebieden en het vasthouden van water. Hiermee wordt geanticipeerd op klimaatverandering, stijging van de zeespiegel, daling van de bodem en verstedelijking.

Het Nationaal Bestuursakkoord Water verplicht de waterpartners om de wateropgave vast te stellen. De wateropgave is de ruimte die water moet krijgen als uitwerking van het principe vasthouden, bergen, afvoeren. Elk gebiedstype krijgt een eigen uitwerking van de wateropgave met verschillende accenten op het vasthouden, het bergen of het afvoeren van water. De uitwerking en realisatie van de wateropgave verschilt daarmee voor de bestaande stad, voor ontwikkelingslocaties of voor het landelijk gebied.

Het realiseren van de wateropgave heeft belangrijke gevolgen voor ruimtelijke ontwikkelingen in de gemeente Deventer. In afzonderlijke projecten zoals de Zandwetering wordt al uitwerking gegeven aan de wateropgave. Door de verantwoordelijkheden in een akkoord vast te leggen en afspraken te maken over de afstemming van werkzaamheden, onderstrepen alle partijen het belang van een gezamenlijke en integrale aanpak van het water. Het NBW wordt nader uitgewerkt in het Regionale Bestuursakkoord Water.

2.3.5 Regionaal Bestuursakkoord Water

Het NBW is doorvertaald in het Regionaal Bestuursakkoord Water (RBW), op 22 september 2005 ondertekend door onder andere de provincie Overijssel, het Waterschap Groot Salland en de

gemeente Deventer. Dit bestuursakkoord is gebaseerd op de *stroomgebiedsvisie Vecht-Zwarte water*, met daarin de volgende overeengekomen opgaven:

- De ruimte voor water niet verder inperken
- De schade door wateroverlast niet vergroten en niet afwentelen naar de omgeving
- Bij het ontwikkelen van bestaande en nieuwe gebiedsfuncties rekening houden met de voorstellen voor het kader voor het gewenste grond- en oppervlaktewaterregime

Het bestuursakkoord hanteert het begrip 'stedelijke wateropgave'. Deze opgave is het maatregelenpakket waarmee wateroverlast bij hevige neerslag in het stedelijk gebied ook naar de toekomst toe voorkomen moet worden. Als uitgangspunt voor het optreden van wateroverlast van oppervlaktewater geldt dat niet vaker dan 1 keer per 250 jaar water in woningen staat vanwege onvoldoende werking van het rioolstelsel. Het waterschap stelt werknormen vast en geeft aan welke ruimtelijke en technische maatregelen getroffen moeten worden om het watersysteem op orde te brengen. De gemeente Deventer heeft de taak de niet-waterhuishoudkundige effecten van deze maatregelen aan te geven.

Het Regionaal Bestuursakkoord Water stelt verplicht onderzoek uit te voeren naar de wateropgave voor de gemeente Deventer. Dit is een van de maatregelen uit dit waterplan met een hoge prioriteit.

2.3.6 Waterwet

De nieuwe Waterwet zal in de zomer van 2006 ingebracht worden als wetsvoorstel en is gericht op integraal waterbeheer, met de volgende doelstellingen:

1. Voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste. Dit gebeurt in samenhang met bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en de vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen
2. Het gaat hierbij vooral om verdere uitvoering van het Nationaal bestuursakkoord water (NBW). Daarnaast bevordert de Waterwet ook de uitvoering van de Europese Kaderrichtlijn water (KRW) en moet de essentiële rol van oppervlaktewater en grondwater voor scheepvaart, drinkwatervoorziening, landbouw, industrie en recreatie blijvend worden beschermd
3. De taken en bevoegdheden van de betrokken overheden worden verhelderd en gepreciseerd
4. Het wetsvoorstel bevat diverse uitvoeringsgerichte instrumenten, waaronder een coördinatieregeling voor het tijdig realiseren van 'natte' waterstaatswerken en een stroomlijning en verduidelijking van bevoegdheden die nu nog over diverse wetten verspreid zijn
5. Het wetsvoorstel verbetert de samenhang van waterbeleid met andere terreinen, met name de ruimtelijke ordening. Het belangrijkste nieuwe element is dat de waterplannen van Rijk en provincies tevens structuurvisies zijn op basis van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening. Dit is

vooral van belang omdat op diverse plaatsen in ons land extra bergingsruimte voor water moet worden gevonden

6. De huidige zes vergunningstelsels op het gebied van water worden gebundeld. Er komt één watervergunning voor alle handelingen in het watersysteem, met één bevoegd gezag. Voor afstemming met andere vergunningen (zoals de omgevingsvergunning) komt er één loket, dat erop gericht zal zijn het vergunningverleningsproces voor de vergunningaanvrager zo eenvoudig mogelijk te maken

Voor Deventer is van belang dat de Waterwet waterplannen van Rijk en Provincies dezelfde status geeft als structuurvisies. Zoekgebieden voor waterberging zijn dan niet meer een inspanningsverplichting, maar een resultaatverplichting. De wijziging van het vergunningstelsel zal organisatorische effecten hebben, maar geen inhoudelijke. Verder legt de Waterwet bestaande beleidslijnen wettelijk vast.

2.3.7 Wet gemeentelijke watertaken

De Wet gemeentelijke watertaken kent een zorgplicht voor gemeenten voor overtollig hemelwater en grondwater in het stedelijke gebied. Het betreft een wetsvoorstel die op dit moment ter goedkeuring ligt bij de Tweede Kamer. De onderstaande punten gaan in op de invulling van de zorgplicht voor gemeenten:

- Gemeenten krijgen regiefunctie en zijn verantwoordelijk voor ontwatering openbaar terrein, het inzamelen en transporteren van afvalwater en overtollig hemelwater en grondwater vanaf de perceelsgrens
- De zorgplicht betreft bestemmen, inrichten en beheren
- Een beleidskader is nodig: wat is overtollig, wat is doelmatig. Het beleidskader kan onderdeel uitmaken van het waterplan, de Grondwaternota of GRP. Hierin kunnen lokale accenten worden opgenomen
- Gemeenten dienen een loketfunctie te vervullen om klachten en vragen van burgers in behandeling te nemen. Gemeenten zijn niet verplicht alle klachten op te lossen maar dienen wel informatie en tips te geven voor het oplossen van problemen. Waterschappen kunnen met het oog hierop desgewenst informatie leveren over het (grond)watersysteem

Verder is in de wet een aantal aandachtspunten voor particulieren opgenomen, te weten:

- De eigenaar blijft verantwoordelijk voor de wering van het grondwater in, om en onder het bouwwerk
- De eigenaar moet de mogelijkheid hebben om overtollig grondwater af te voeren

Maatregelen die uit de Wet gemeentelijke watertaken voortkomen, dienen gefinancierd te worden via een bestemmingsheffing.

2.3.8 Beleidsbrief regenwater¹

De beleidsbrief regenwater uit 2004 bevat een herijking en verdere invulling van het regenwaterbeleid, gericht op een duurzame wijze van omgaan met regenwater. Dat houdt in dat tegen de laagst mogelijke maatschappelijke kosten:

- Onaanvaardbare risico's voor de gezondheid van de mens en voor het milieu worden tegengegaan
- Wateroverlast in het stedelijk gebied en in de ontvangende watersystemen zo veel mogelijk wordt voorkomen en
- Oplossingen goed inpasbaar zijn in de stedelijke leefomgeving

Het regenwaterbeleid steunt op een viertal pijlers

1. Voorkomen van verontreiniging van regenwater door aanpak van luchtmissies, door er voor te zorgen dat regenwater niet (verder) verontreinigd raakt door uitloging of afspoeling en door een verdere beperking van uitstoot van broeikasgassen
2. Regenwater vasthouden en bergen door een goede verhouding in acht nemen tussen het areaal verhard oppervlak en de opnamecapaciteit van de bodem en het water dat het afstromend regenwater kan ontvangen. Waar mogelijk berging en/of nuttig toepassing van regenwater
3. Regenwater gescheiden van afvalwater afvoeren
4. Integrale afweging op lokaal niveau

De Beleidsbrief Regenwater legt de verantwoordelijkheid voor afkoppelen bij de gemeente Deventer. Afkoppelen is niet alleen een middel om de basisinspanning te behalen en daarmee overstortingen te reduceren, maar is ook een standaard overweging in het rioleringsbeheer geworden.

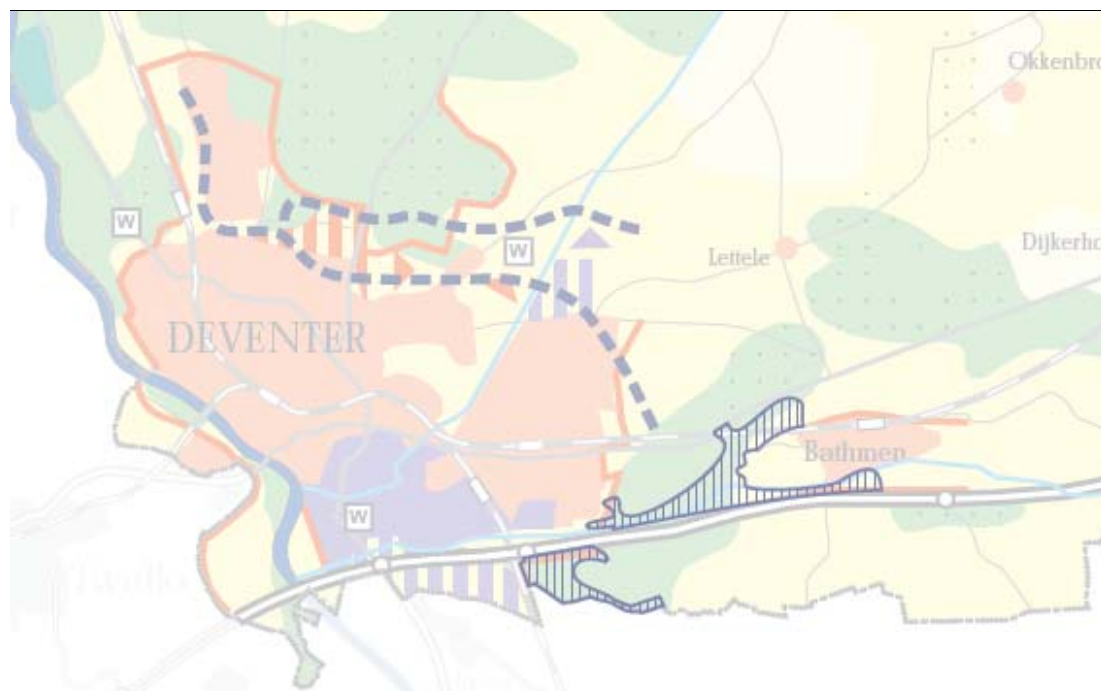
2.3.9 Partiële herziening streekplan Provincie Overijssel

De Provincie Overijssel heeft in maart 2006 in een partiële herziening van het Streekplan en Waterhuishoudingsplan de primaire watergebieden, de aandachtsgebieden wateroverlast en de essentiële watergangen vastgelegd. Primaire watergebieden zijn gebieden met een functie voor waterberging, waar de waterfunctie primair is en zwaarder weegt dan daarmee strijdige belangen. In bestemmingsplannen moeten de begrenzingen van deze gebieden in overleg met het waterschap worden aangeduid. Ten behoeve van de ongestoorde afvoer en berging van water in extreme situaties zijn delen van de noordelijke stadsrand van Deventer aangeduid als Primair Watergebied: de weteringen moeten als lijnvormige elementen worden gevrijwaard van ophoging ten behoeve van kapitaalintensieve functies. De exacte begrenzing van de Primaire watergebieden is in deze streekplanherziening niet vastgesteld. Om ruimte te laten voor een zorgvuldige inpassing zijn de weteringen op de kaart als corridor aangegeven. Dit laat ruimte voor

¹ Bron: <http://www.ibahelpdesk.nl>

een integrale benadering. Het is aan de gemeente om, in samenspraak met het betrokken waterschap, deze corridor en de benodigde ruimte voor water op perceelsniveau te vertalen in het bestemmingsplan. Via het ruimtelijk beleid dient te worden voorkomen dat door nieuwe ontwikkelingen de noodzakelijke bergende capaciteit zal worden verminderd.

De benedenloop van de Dortherbeek krijgt ruimte door het aanwijzen als Primair Watergebied. Dit ondersteunt de aanwezige waarden van natuur (PEHS), landschap en cultuurhistorie en conflicteert niet met beoogde stedelijke uitbreidingen.

Figuur 2.4 Uitsnede kaart primaire watergangen (Partiële herziening streekplan 2005 provincie Overijssel)

- primaire watergebieden
- stedelijke water corridor

De partiële herziening van het streekplan heeft voor de gemeente Deventer tot gevolg dat de Primaire Watergebieden worden opgenomen in het bestemmingsplan en er daarmee een resultaatsverplichting ligt voor het realiseren van waterberging in het landelijk gebied.

2.3.10 Waterbeheersplannen

Waterschappen zijn wettelijk verplicht één keer in de vier jaar een waterbeheersplan op te stellen. In het beheersplan wordt het actuele Europese, nationale en regionale beleid op het gebied van waterbeheer uitgewerkt in doelstellingen voor het beheergebied voor de korte en lange termijn. De te nemen maatregelen worden opgenomen in een uitvoeringsprogramma.

Waterschap Groot Salland heeft een waterbeheersplan (nog in concept) voor de periode 2006-2009 opgesteld waarin zij haar uit te voeren taken heeft uiteengezet in vier overkoepelende thema's: 'Veilige Dijken', 'Ruimte voor water', 'Schoon water' en 'Genieten van water'.

Waterschap Veluwe heeft een waterbeheersplan opgesteld voor de periode 2002-2006. Het plan stoelt op zes uitgangspunten: 'de watersysteembenadering', de waterketenbenadering', 'veiligheid', 'niet afwentelen', 'ecologisch gezonde water- en (natte) landnatuur, ook in de stad' en 'water als mede ordenend principe in de ruimtelijke ordening'.

Waterschap Rijn en IJssel werkt aan het nieuwe Waterbeheersplan 2006-2009.

In de Waterbeheersplannen van de drie waterschappen wordt het Europese, nationale en regionale beleid vertaald naar doelstellingen voor het goed functioneren van het watersysteem, ook in het stedelijke gebied.

2.4 Beschrijving watersysteem en waterketen Deventer

De beschrijving van het watersysteem en de waterketen richt zich op het oppervlaktewater, het grondwater en het afvalwater. Hieruit volgt een beeld van het functioneren van het huidige waterstelsel.

2.4.1 Oppervlaktewater

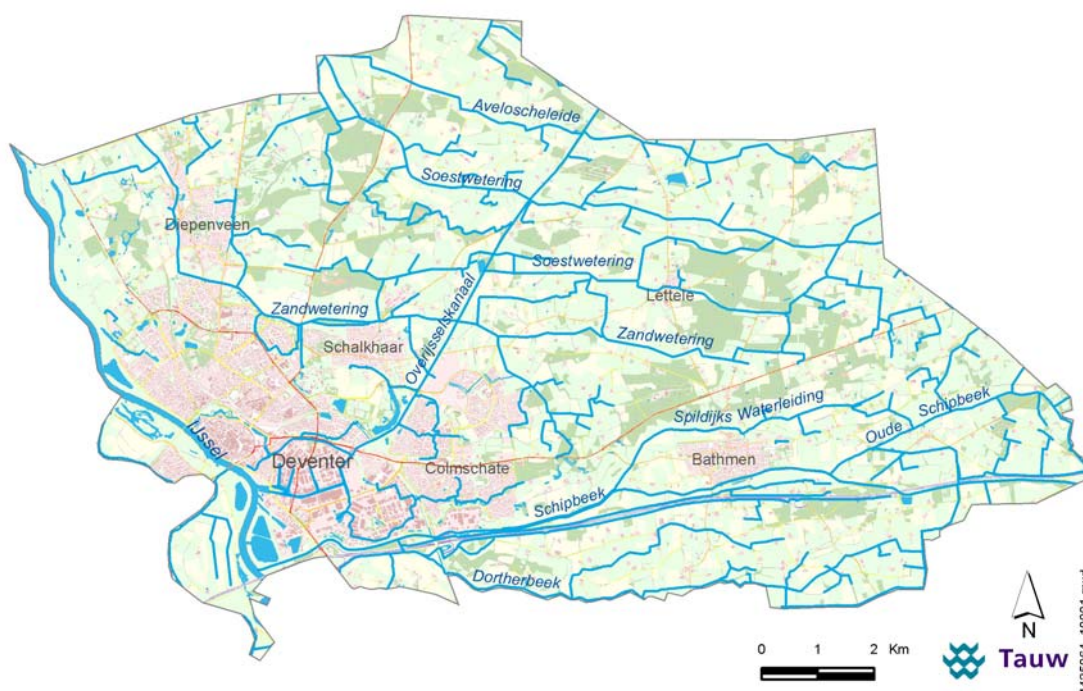
Waterkwantiteit

Deze paragraaf beschrijft de waterlopen in de gemeente Deventer. De belangrijkste zijn de IJssel, de Schipbeek, de Dortherbeek, de Zandwetering, de Soestwetering en het Overijssels kanaal. De IJssel is een aftakking van de Rijn en mondt via het Ketelmeer uit in het IJsselmeer. De rivier vormt de zuidwestelijke grens van de bebouwde kern van Deventer met een waterpeil dat schommelt tussen NAP + 1,00 m en NAP + 7,00 m. Over de afgelopen drie jaar bedroeg het gemiddelde zomerpeil circa NAP + 2,60 m en het gemiddelde winterpeil NAP + 3,50 m. De primaire waterkerende hoogte bedraagt naar verwachting maximaal NAP + 8,40 m (exclusief een waakhoogte van 0,50 m). Eind 2006 wordt de definitieve waterkerende hoogte vastgesteld. De IJssel is verbonden met de omgeving. Zo zijn hoge waterstanden van de IJssel direct merkbaar in het grondwatersysteem en de watergangen en vijvers in de omgeving. De beken ten zuiden van Deventer (Schipbeek en Dortherbeek) en de stadsgrachten monden uit in de IJssel.

Figuur 2.5 De IJssel ter hoogte van Deventer (vanaf De Welle)

De Schipbeek heeft een lang gestrekt stroomgebied van 35.000 ha en is circa 57 km lang. De Schipbeek die in Duitsland ontspringt wordt daar Alstätter en Ahauser Aa genoemd. Vervolgens stroomt de Schipbeek als Buurserbeek in de gemeenten Haaksbergen, Hof van Twente en Berkelland. Ter hoogte van Diepenheim verandert de naamgeving in Schipbeek. De Schipbeek/Buurserbeek is over de gehele lengte genormaliseerd en het waterpeil wordt door overlaten en stuwen geregeld. De Schipbeek kruist het Twenthekanaal met een grondduiker en mondt ten zuiden van Deventer uit in de IJssel.

Figuur 2.6 Overzichtskartaart met waterlopen

In de gemeente Haaksbergen wil het Waterschap Rijn en IJssel de Buurserbeek ontwikkelen tot een laaglandbeek door herstel van oude meanders, overstromingsvlakten. Over de gehele beek ligt een ecologische verbindingszone met verschillende inrichtingsmodellen. In de gemeente Deventer is dit het model Winde, wat inhoudt een inrichting van natuurvriendelijke oevers, vispasseerbare stuwen en aanleg van stapstenen (natuurgebiedjes). De afgelopen jaren zijn in dat kader al diverse maatregelen in de gemeente uitgevoerd.

Ten zuiden van de Schipbeek stroomt de Dortherbeek die tussen Epse en Deventer uitmondt in de Schipbeek. De Dortherbeek ligt grotendeels in een dekzandlandschap. De Dortherbeek ontspringt ter hoogte van landgoed Ampsen en Verwolde in de gemeente Lochem. Het gedeelte van de Dortherbeek tussen het landgoed Huize Dorth en voornoemde landgoederen is gegraven. Het gedeelte stroomafwaarts richting de IJssel was van oorsprong een meanderende beek in een duidelijk herkenbaar beekdal. Bij de uitmonding van de Dortherbeek in de Schipbeek staatemaal Ter Hunnepe die bij hoge waterstanden op de Schipbeek in bedrijf wordt gesteld. De Dortherbeek is een ecologische verbindingszone die de landgoederen en de IJsseluiterwaarden onderling met elkaar moet verbinden. Daarnaast heeft de Dortherbeek een natuurfunctie

(Specifieke ecologische doelstelling) met als doel de Dortherbeek te ontwikkelen tot laaglandbeek.

Het gebied ten noorden van Deventer watert af via weteringen en leides die zijn vergraven tussen dekzandruggen. De Zandwetering en Soestwetering lopen vrijwel geheel door agrarisch gebied. Een gedeelte van de Zandwetering raakt de stadsrand van Deventer en de dorpen Schalkhaar en Diepenveen. De waterlopen lopen van oost naar west en buigen vlak voor de IJssel naar het noorden af. Zij monden niet uit in de IJssel, maar via het Zwarte Water in het IJsselmeer. Het watergangenstelsel snijdt diep in het maaiveld, waardoor de watergangen een grote drainerende werking hebben op de omgeving. En waardoor in tijden van neerslagoverschotten het teveel aan water zeer snel wordt afgevoerd.

Figuur 2.7 Aanvoerpunt Soestwetering

Dwars door het oost-west gerichte kunstmatige afwateringssysteem van beken en weteringen loopt ten noordoosten van Deventer het Overijssels Kanaal. Het kanaal diende voorheen voor scheepvaart. Momenteel heeft het kanaal enkel een waterhuishoudingsfunctie (aan- en afvoer van water). Het eigenlijke Overijssels Kanaal verbindt Zwolle met Almelo. Vanaf Vroomshoop is er een aftakking naar de Vecht in het noorden. Bij Lemelerveld is er tenslotte een aftakking in zuidelijke richting naar Deventer waar het kanaal middels een sluis en gemaal gescheiden wordt van de IJssel.

Het oppervlaktewater in de bebouwde kernen bestaat uit havens, kanalen, grachten, vijvers en kolken. Het water in de haven van industrieterrein Bergweide wordt met de Prins Bernhardsluis gescheiden van de IJssel. De oostzijde van de haven sluit aan op het Overijssels kanaal (streefpeil: NAP + 5,60 / 5,80 m). Het centrum wordt omsloten door de Buitengracht, een ring van doorgekoppelde grachten (streefpeil: NAP + 3,00 / 3,80 m). De noordelijke bebouwing van Deventer wordt begrensd door de Zandwetering.

Figuur 2.8 Buitengracht nabij Vogeleiland

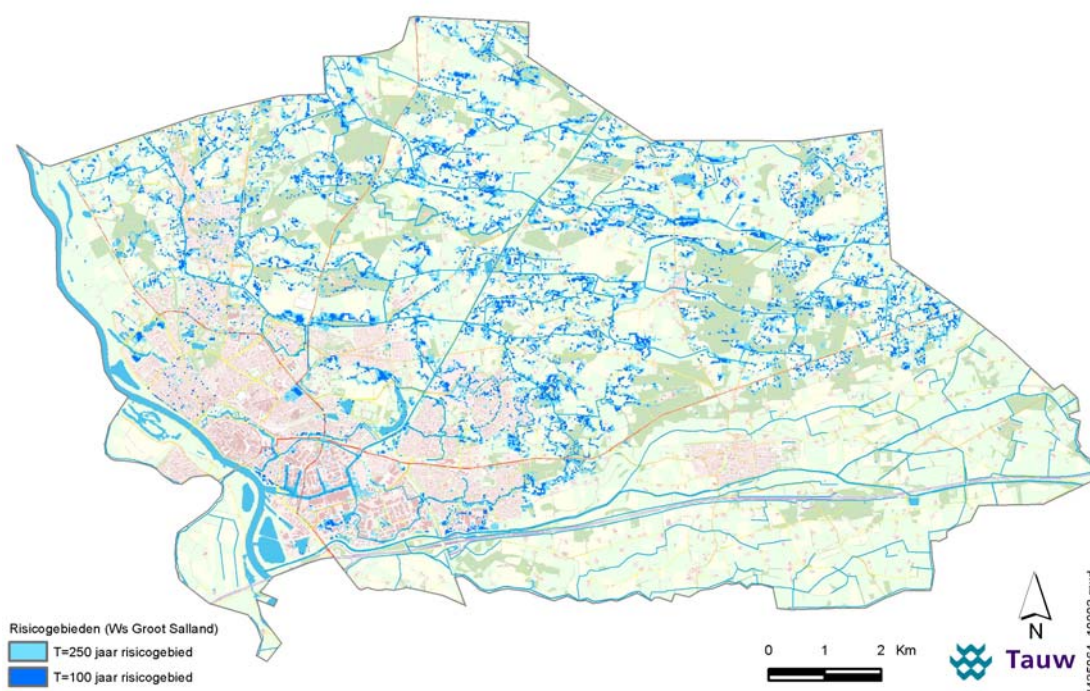
Een belangrijk waterhuishoudkundig kunstwerk is het Ankersmitgemaal. Het gemaal verzorgt in samenhang met het Overijssels Kanaal en een aantal weteringen voor de wateraanvoer als compensatie van een tweetal waterwinningen in of net buiten het gemeentelijke grondgebied (Espelose Broek en Frieswijk).

In Zandweerd, Borgele, Platvoet, Keizerslanden (streefpeil: NAP + 3,00 / 3,80 m), de Rivierenwijk (streefpeil: NAP + 4,25 m) en Colmschate (streefpeil NAP + 4,85 / 5,00 m) bevinden zich diverse vijvers, kolken en andere vormen van oppervlaktewater in de wijk. Een deel van dit oppervlaktewater is met duikers en opvoergemalen verbonden met de haven, de Buitengracht en de Zandwetering.

Berging

Waterschap Groot Salland heeft een risicokaart opgesteld. Hierbij heeft zij de volgende normen gehanteerd. De normen voor waterberging zijn de volgende:

- Maximale overlast één keer per 100 jaar voor vijvers
- Maximale overlast één keer per 250 jaar voor woningen

Figuur 2.9 Risicogebieden met betrekking tot wateroverlast

Waterkwaliteit

De Schipbeek staat in verbinding met de IJssel waardoor het water van twee systemen met verschillende kwaliteit met elkaar wordt vermengd. Dit geldt echter alleen voor het water in de monding van de beek en wordt hierdoor niet als knelpunt ervaren.

In de beek wordt vanuit het Twentekanaal water ingelaten. In perioden van droogte wordt water uit de IJssel in het Twentekanaal gepompt om het waterpeil voor scheepvaart en de drinkwateronttrekking op juiste hoogte te houden. Hiervan komt ook een deel weer terecht in de Schipbeek waardoor het water in een soort kring stroomt en uiteindelijk weer in de IJssel uitmondt. Naast de inlaat van gebiedsvreemd water wordt de kwaliteit van het water tevens beïnvloed door lozingen van gezuiverd afvalwater op diverse plaatsen, zoals bijvoorbeeld van de rioolwaterzuiveringsinstallatie in Holten.

Ten oosten van landgoed Huize Dorth wordt de beek gevoed met regenwater en ondiep grondwater en periodieke waterinlaat. Het voorkomen van ijzer in het beekwater duidt op het lokaal voorkomen van kwel. Ook wordt de waterkwaliteit beïnvloed door de gebruiksvorm van de grond die langs de beek ligt. Grotendeels gaat het hier om agrarisch grondgebruik. Ten westen van landgoed Huize Dorth is de kwel vanuit de Veluwe merkbaar. De waterkwaliteit ontwikkelt zich de laatste jaren langzaam omdat de grootste bronnen in de meeste gevallen zijn aangepakt en vooral de diffuse bronnen moeilijk grijpbaar zijn.

Het gebied Gooiermars is aangewezen als kwaliteitswater en kent een grote rijkdom aan plantensoorten in en langs het water. De Waterviolier, Moeraszegge en Dotterbloem en Kruiwend Moerasscherm gelden als indicatorsoorten van de in dit gebied omhoogkomende kwel. Regenwater dat in de hoger gelegen Veluwemassief en Sallandse heuvelrug de zandbodem inzakt, komt hier als hard, kalkrijk water weer aan de oppervlakte. Ook zijn in het gebied soorten aanwezig als Veldrus en Bosbies. Deze plantensoorten zijn kenmerkend voor plekken waar ondiep grondwater vlak onder het maaiveld stroomt. Dit water is afkomstig van de nabij gelegen hogere gronden rondom de Gooiermars en is meer regenachtig, dus zachter van karakter. Het schone water en de rijkdom aan plantensoorten trekken verschillende dieren aan zoals de Waterspitsmuis en de Kamsalamander. Ter bescherming van de goede waterkwaliteit in dit brongebied wordt in het kader van het uitvoeringsproject Gooiermars in de bovenloop van de Zandwetering een helofytenfilter aangelegd over een lengte van circa 200 meter met een bodembreedte van 4 meter. Dit systeem zuivert het met meststoffen vervuilde water dat vanuit hoger gelegen landbouwgronden het brongebied binnenstroomt. Omdat de Gooiermars het brongebied van de Zandwetering is, beïnvloedt de goede waterkwaliteit van de Gooiermars de Zandwetering in positieve zin.

Het water in de Zandwetering wordt echter ook door diverse aspecten negatief beïnvloedt. Op dit moment komen stroomafwaarts tot Zwolle waterlopen met een eigen kwaliteit samen in de Zandwetering, onder andere uit achterliggend landbouwgebied. Ook vindt inlaat plaats van water uit de IJssel via het Overijssels Kanaal. Ter hoogte van Schalkhaar en Keizerlanden takken stedelijke waterlopen aan. Bij hevige neerslag vindt hierop overstort van rioolwater plaats, omdat het riool de hoeveelheden niet kan verwerken. Het afgekoppelde regenwater van de Vijfhoek wordt via de Douwelerleide naar de Zandwetering geleid. Het water van de Zandwetering is ondanks verschillende overstorten en de invloed van landbouw van redelijke kwaliteit. Met name het stikstofgehalte kan soms problemen geven. Dit komt onder andere doordat als gevolg van de diepe insnijding van de Zandwetering kwelwater wordt aangetrokken. Ook het bufferende vermogen van de Zandwetering (verdunding) en de snelle afvoer van water speelt hierbij een rol. De Zandwetering verbindt de gebieden Gooiermars en Diepenveen. Het water rondom Diepenveen is ook aangewezen als kwaliteitswater.

Het water in de Soestwetering is over het algemeen van goede kwaliteit. Toch vormt ook hier de emissie van de landbouw een bron van verontreiniging. Voor grasland geldt een spuit- en mestvrije zone van 25 cm. Dit is geregeld via de AMVB open teelt.

Het Overijsselskanaal staat indirect in verbinding met de IJssel en krijgt daardoor gebiedsvreemd water aangevoerd. Het IJsselwater voert echter eerst door het Basiskanaal met haar havenarmen wat de waterkwaliteit in het Overijsselskanaal iets ten goede komt.

De Stadswaterscan geeft informatie over de stadswateren van Deventer. Voor het onderzoek heeft het waterschap 30 meetpunten geselecteerd voor fysisch-chemische bemonstering. Uit de metingen die zijn verricht blijkt dat de waterkwaliteit van de stadswateren gemiddeld over het jaar voldoet aan de MTR-normen uit de Vierde Nota Waterhuishouding. Het rapport Stadswaterscan Deventer merkt echter wel op dat van de meeste locaties maar vier metingen beschikbaar zijn van 2005 waardoor seizoensinvloeden niet zijn te traceren. Bij een formele toetsing van 12 metingen per jaar is de kans groot dat een aantal punten toch niet voldoen aan de MTR-normen. De streefbeelden voor het stedelijk water uit de stadswaterscan zijn opgenomen in bijlage 3.

Beheer

Het Waterschap Groot Salland onderhoudt een groot aantal wateren in de kern Deventer en in het buitengebied. Daarbij wordt gebruik gemaakt van rijdend onderhoudsmaterieel (smal en breedspoor) en varend onderhoud. Om het onderhoud uit te kunnen voeren zijn voor rijdend onderhoud onderhoudspaden nodig. Voor varend onderhoud zijn inlaatplaatsen voor de maaiboot nodig.

Het Waterschap Rijn en IJssel beheert en onderhoudt in principe alle watergangen die een beperkt belang te boven gaan. In het landelijk gebied betekent dit dat watergangen in beheer en onderhoud worden genomen indien de watergang een stroomgebied heeft van minimaal 10 ha. In het stedelijk gebied heeft het waterschap het beheer en onderhoud indien het oppervlaktewater een afwateringsfunctie heeft, zoals retentie. In 2003 is het beheer en onderhoud van de watergangen in/aan de kern Bathmen overgedragen aan het waterschap.

2.4.2 Grondwater

Geologische opbouw

Het gebied rondom Deventer kan geologisch en geohydrologisch gezien worden opgedeeld in afzettingen van rivierzand (waterdoorlatend) aan beide kanten van het IJsseldal en kleiafzettingen in het IJsseldal (slecht waterdoorlatend).

Het aanwezige rivierzand vormt het eerste en tweede watervoerend pakket, die aan de onderzijde wordt begrensd door kleiige en venige afzettingen van de formatie van Drente (vanaf circa 30 m-mv). Het eerste watervoerende pakket (formatie van Twente, tot circa 10 m-mv) is opgebouwd uit fijne tot grove zanden en het tweede watervoerende pakket (formatie van Kreftenheye, tot circa 30 m-mv) uit grofzandige afzettingen. Beide watervoerende pakketten vormen ter hoogte van Deventer één geheel. Afstroming van grondwater vindt plaats vanuit het westen en oosten naar de IJssel toe, die een drainerende functie heeft. Onder de formatie van Drente bevindt zich het derde watervoerende pakket, tussen NAP – 70 m en NAP – 200,00 m, dat gevoed wordt vanuit de Veluwe en de Sallandse Heuvelrug. Zowel uit het tweede als uit het derde pakket wordt grondwater gewonnen voor drinkwater en industriële doeleinden.

Langs de IJssel komt een smalle strook voor met afzettingen van Holocene IJsselklei. De afzetting bevindt zich direct onder het maaiveld en heeft een dikte die varieert van een halve meter tot enkele meters. Deze afzetting strekt zich uit tot de westzijde van Zandweerd en het centrum van Deventer en industrieterrein Bergweide. Deze kleiafzetting vormt een waterondoorlatende laag.

Het maaiveld in Deventer varieert van tussen NAP + 5,00 m en NAP + 9,00 m. Het centrumgebied ligt beduidend hoger (tussen NAP + 7,50 en NAP + 9,00 m) dan de omliggende wijken. Het maaiveld verloopt vanaf de noordzijde van het centrum van NAP + 7,00 m naar NAP + 5,00 m aan de noordrand van wijken Platvoet, Borgele en Keizerslanden. Het maaiveld in de Rivierenwijk en in Bergweide ligt gemiddeld op NAP + 6,50 m. Het maaiveld in Colmschate varieert tussen NAP + 6,50 m en NAP + 7,50 m. Het middengedeelte (Oostrik) ligt op NAP + 7,50 m en naar de randen van de wijk loopt het maaiveld af naar NAP + 6,50 m of net iets daaronder.

Waterbodems

In 2002 is in opdracht van de gemeente en het Waterschap Groot Salland in het kader van het tienjarensceario waterbodems van de ministeries van VROM en V&W het Baggerplan gemeente Deventer opgesteld. Het plangebied bestaat uit het bebouwde gebied van de gemeente Deventer. Er bleek ongeveer 580.000 m³ nog te verwijderen baggerspecie in de waterbodems aanwezig te zijn. Het gaat daarbij om 170.000 m³ onderhoudsspecie (boven de legger) en om 310.000 m³ saneringsspecie. Een substantieel aandeel van deze baggerspecie was aanwezig in de Deventer Havens. Deze havens zijn in 2004 en 2005 in een nauwe samenwerking tussen Waterschap Groot Salland, de provincie Overijssel en de gemeente uitgebaggerd. Momenteel wordt in dezelfde samenwerking gewerkt aan de voorbereiding van het uitbaggeren van de woonschepenhaven. Ook enkele waterpartijen in de Rivierenwijk en Colmschate zijn inmiddels opgeschoond.

Kwel

Het gebied kent veel regionale kwel, afkomstig van de Veluwe en de Sallandse heuvelrug. De regionale kwel van de Veluwe stroomt onder de IJssel door en komt ten oosten van de IJssel omhoog (ondermeer in de Douwelerkolk en de Gooiermars). Ook is er lokale kwel, afkomstig van water dat infiltreert op de dekzandruggen, langs de beekdalen en op de oeverwallen en dat weer aan de oppervlakte komt in de aangrenzende laagten.

Grondwaterwinning

De gemeente Deventer wordt van drinkwater voorzien door een viertal grondwaterwinningen: Diepenveen, Deventer-Ceintuurbaan (ingepast in het Nieuwe Plantsoen), Deventer-Zutphenseweg en Schalkhaar. De vergunningscapaciteiten staan vermeld in bijgevoegde tabel.

Tabel 2.1 Vergunningscapaciteiten drinkwaterwinningen Vitens in gemeente Deventer

Algemene gegevens	Debieten	
	Vergunnings-debiet 2003 (m ³ /jaar)	Onttrekkingsdebiet 2003 (m ³ /jaar)
Winveld		
Ceintuurbaan	2.200.000	1.598.718
Zutphenseweg	2.600.000	1.657.930
Diepenveen	4.000.000	2.694.365
Schalkhaar	2.000.000	609.520

Figuur 2.10 Waterwingebied het Nieuwe Plantsoen

De winningen Diepenveen, Ceintuurbaan en Zutphenseweg pompen water weg onder dikke kleilagen, en zijn daarmee goed beschermd tegen verontreiniging vanaf het maaiveld. De keerzijde hiervan is echter dat ze de ligging van het zoet-zoutgrensvlak beïnvloeden en het risico lopen op aantrekken van zout grondwater. De onttrekkingscapaciteit is zodanig afgestemd dat dit risico minimaal is. Komende jaren zal bekeken worden of de capaciteit groter kan worden met optimalisatie van wintechnieken. De hydrologische effecten van de winning Schalkhaar worden gecompenseerd door middel van wateraanvoer vanuit het Overijssels Kanaal. Voor het intrekgebied van Schalkhaar is ook een gebiedsvisie opgesteld die een goede grondwaterkwaliteit ook op langere termijn moet garanderen.

Voor de zuivering van het opgepompte grondwater (nodig voor verlagen van gehalten aan ijzer, hardheid en kleur) is het zogenaamde Clusteringsproject Salland opgezet. De uitvoering hiervan is nu halverwege. Het water van alle winningen behalve Zutphenseweg zal op de clusteringslocatie Diepenveen worden gezuiverd. Voor Diepenveen, Boerhaar en Schalkhaar is dit reeds gerealiseerd. Voor Ceintuurbaan zullen de werkzaamheden vooral in 2007 plaatsvinden. Dit betreft onder andere het leggen van een transportleiding door het noordelijk deel van Deventer. De winning Zutphenseweg behoudt een zelfstandige zuivering waarbij een extra zuiveringsstap zal worden gebouwd voor ontkleuring van het water.

Kwaliteit

Als gevolg van historische milieubelastende industriële activiteiten is de grond en het grondwater in Deventer verontreinigd. De verontreinigingen stromen in zuidwestelijke richting waar het grondwater draineert in de IJssel. Op dit moment zijn de locaties en de ernst van de belangrijkste verontreinigingen niet precies bekend.

2.4.3 Afvalwater

Rioolstelsels

In het bebouwde gebied van de gemeente Deventer liggen verschillende typen rioolstelsels. Bij een *gemengd stelsel* wordt het regenwater samen met het afvalwater afgevoerd naar de RWZI; bij een *gescheiden stelsel* wordt het regenwater afgevoerd naar het oppervlaktewater en bij een *verbeterd gescheiden stelsel* wordt het regenwater in eerste instantie afgevoerd naar de RWZI en bij onvoldoende capaciteit (bij hevige neerslag) afgevoerd naar het oppervlaktewater. De typen rioolstelsels in Deventer zijn opgenomen in onderstaande tabel:

Tabel 2.2 Rioolstelsels in Deventer

Centrum en de daaromheen liggende wijken:	Gemengd
Kloosterlanden:	Gescheiden
Colmschate Dorp/ Veldpape:	Gemengd
Oostrik:	Gescheiden
Blauwenoord:	Gemengd
Groot Douwel:	Gemengd
Klein Douwel:	Gescheiden

Colmschate zuid	
Colmschater Enk:	Gemengd
Roessink:	Gemengd
Bramelt:	Gemengd
Essenerveld:	Gemengd
Swormink:	Gemengd

Handelspark weteringen:	Verbeterd gescheiden
Vijfhoek:	Verbeterd gescheiden
Dorp Diepenveen:	Gemengd
Lettele:	20 % gescheiden, 80 % gemengd
Okkenbroek	Gescheiden

Het riool heeft op een aantal plaatsen een drainerende werking. Op de RWZI is circa 15 % van het aangevoerde water lekwater, deels afkomstig uit het grondwater, deels instroom van oppervlaktewater.

Overstorten

Het rioolstelsel van Deventer voldoet nog niet aan de basisinspanning, een emissie niet groter dan uit een landelijk gekozen referentiestelsel. Om aan de basisinspanning te voldoen dienen eerst de in het GRP genoemde maatregelen te worden uitgevoerd. Een van die maatregelen is het aanpakken van de overstorten op de Zandwetering. Door de herinrichting van de Zandwetering in de Gooiermars, zal de waterkwaliteit verbeteren. De overstortingen krijgen daardoor meer impact. Waterschap Groot Salland onderzoekt samen met de gemeente de mogelijkheden om langs de Zandwetering (aan de noordzijde van de stad) een helofytenfilter aan te leggen. Dit helofytenfilter heeft als doel het water komend uit de overstorten of vijvers (waar overstorten op zitten) te zuiveren voordat het in de Zandwetering terecht komt. Het project bevindt zich in een onderzoeksfase, er liggen nog geen concrete plannen.

De basisinspanning voor de kern Bathmen is nog niet gerealiseerd. Indien 1 ha wordt afgekoppeld van de riolering wordt voldaan aan de basisinspanning.

Afvalwaterakkoord/optimalisatie afvalwatersysteem

Na vaststelling van het basisrioleringsplan (herberekening van het rioolstelsel c.a.) en het GRP is er in 2005 een projectgroep geformeerd, waarin het waterschap Groot-Salland, gemeentewerken en het adviesbureau Witteveen en Bos deelnemen. Deze groep houdt zich bezig met het opstellen van een optimalisatie in het afvalwatersysteem (OAS), een rapportage waarin verbeteringsmaatregelen in de gehele waterketen (het rioolstelsel en de zuiveringsinstallatie) worden voorgesteld, die ertoe moeten leiden dat de gemeente aan de basisinspanning voldoet (vergunning van het waterschap) en waarbij als uitgangspunt geldt dat actief gekeken wordt naar de mogelijkheden die er zijn om, door maatregelen op de rioolwaterzuiveringsinstallatie en in het oppervlaktewater, goedkoper een vergelijkbaar (milieu)resultaat te bereiken als met alleen maatregelen in het rioolstelsel.

De gemeente en het waterschap Groot-Salland hebben de intentie om het huidige samenwerkingsverband in de waterketen uit te breiden tot een afvalwaterakkoord (dit is vermeld in het regionaal bestuursakkoord water). De OAS zal de grondslag vormen voor dit akkoord. Het gaat in feite om een afgewogen pakket van maatregelen met kosten en een planning voor uitvoering, ondertekend door schap en gemeente. Uitvoering van de maatregelen moet voor 2010 plaatshebben.

Er wordt bij het kiezen van de aanbevolen maatregelen al vooruitgelopen op het nieuwe beleid (kaderrichtlijn water), d.w.z. dat slechts die maatregelen worden voorgesteld die passen binnen de richtlijnen en eisen die de komende periode van kracht zijn.

Het gaat om de volgende maatregelen:

1. afkoppelen van de nieuwbouw in de herstructureringsgebieden Hoornwerk, Keizerslanden en de Rivierenwijk en andere inbreidingslocaties.
2. het beter op elkaar afstemmen van de gemalen d.m.v. een sturing, waardoor de berging van het rioolstelsel efficiënter benut kan worden.
3. het voorzien van een aantal bergbezinkbassins in het rioolstelsel van lamellen, om extra slibverwijdering te realiseren.
4. de capaciteit van de zuiveringsinstallatie efficiënter inzetten.
5. het bouwen van een zand/slibfilter op het terrein van de zuivering.

In juni zal er overleg plaatsvinden met het waterschap om te komen tot een definitief voorstel met daarbij aangegeven hoeveel vermindering van de vuillast bovengenoemd pakket van maatregelen genereert, wat de kosten zijn en wanneer uitvoering plaats kan vinden. De verwachting is dat in augustus het OAS-rapport klaar is en dat in september/oktober een concept-afvalwaterakkoord in het wethoudersoverleg kan worden besproken. Vervolgens kan behandeling in B&W voorbereid worden.

2.5 Kansen en knelpunten

Uit een vergelijking tussen het beleidskader (hoe moet het worden?) en de beschrijving van het oppervlaktewater, het grondwater en het beheer van het afvalwater (hoe is het nu?) volgen de knelpunten en kansen. Deze knelpunten en kansen zijn gegroepeerd in zeven thema's: waterkwantiteit, waterkwaliteit, water in de bebouwde omgeving, stedelijk grondwater, afvalwater en afkoppelen regenwater, beheer en onderhoud van stedelijk water en drinkwater. De eerste zes thema's of aandachtsgebieden zijn afkomstig uit de Handreiking stedelijk waterplan van de VNG en de UVW; het zevende thema drinkwater is door de waterpartners als extra aandachtsgebied toegevoegd.

Voor elk van de thema's is een tabel opgenomen met daarin de kansen en knelpunten. De derde kolom in de tabellen bevat een verwijzing naar de relevante paragrafen in het waterplan.

Tabel 2.3 Knelpunten en kansen thema waterkwantiteit

Knelpunten	Kansen	Aanleiding
De wateropgave voor de gemeente Deventer is nog onbekend en hierdoor ook	Het creëren van ruimte voor water biedt kansen voor meervoudig	2.3.4. Wateropgave is verplicht.

Kenmerk R001-4425064PLE-mfv-V01-NL

Knelpunten	Kansen	Aanleiding
de omvang van het maatregelpakket en de bijbehorende kosten.	ruimtegebruik. Nut en noodzaak combineren.	
Het huidige profiel van de watergangenstelsels heeft een grote drainerende werking op de omgeving met verdrogings schade als gevolg. Om dit probleem tegen te gaan wordt gebiedsvreemd water ingelaten. Gebiedsvreemd water is van een andere samenstelling waardoor de natuurlijke differentiatie (lokale waarden) verloren gaat.		2.4.1 Functioneren watersysteem
De op snelle waterafvoer gedimensioneerde weteringen en watergangen voeren neerslagoverschotten te snel af waardoor in Zwolle wateroverlast ontstaat. Herinrichting van de weteringen kost veel geld.		2.4.1 Functioneren watersysteem
Bij hoge rivierafvoeren treedt de IJssel buiten haar oevers en zorgt voor wateroverlast aan de Weldekade. Overige gebieden die gevoelig zijn voor wateroverlast zijn de laag gelegen gronden ter hoogte van Bathmen, het gebied ten zuiden van de autosnelweg A1 en het stroomgebied noordelijk en zuidelijk tussen de Schipbeek en de autosnelweg A1.		2.4.1 Functioneren watersysteem

Tabel 2.4 Knelpunten en kansen thema waterkwaliteit

Knelpunten	Kansen	Aanleiding
Het is niet bekend welke maatregelen in de gemeente Deventer noodzakelijk zijn vanwege de KRW en daarmee de kosten van de implementatie van deze richtlijn.	De KRW biedt kansen een gezond en veerkrachtig watersysteem in te richten voor latere generaties. Door nu al voor te sorteren met 'no regret' maatregelen kunnen de kosten van de implementatie van de KRW in 2009 beperkt blijven.	2.3.1 Implementatie KRW
De afspoeling van meststoffen uit de	In een gezond en veerkrachtig	2.4.2 Functioneren watersysteem

landbouw verslechtert de waterkwaliteit van de weteringen, evenals de inlaat van gebiedsvreemd water (zie ook knelpunt waterkwantiteit).	watersysteem is de inlaat van gebiedsvreemd water niet meer nodig. Schoon water maakt natuurontwikkeling mogelijk en is aantrekkelijk voor mensen. Nut en noodzaak combineren.	
Riooloverstorten verslechteren de waterkwaliteit van stadsvijvers en ander ontvangend oppervlaktewater. Met name de overstorten op de Zandwetering vormen een knelpunt.	Herstructurering van woonwijken biedt de kans op grote schaal af te koppelen (zie ook het afkoppelplan)	2.4.3 Functioneren waterketen

Tabel 2.5 Knelpunten en kansen thema water in de bebouwde omgeving

Knelpunten	Kansen	Aanleiding
In vele ruimteclaims in het stedelijke gebied zorgen voor een hoge ruimtedruk en het blijkt lastig om water op een goede manier in te passen. Dit vraagt een pro-actieve en coöperatieve houding van de waterbeheerders. In het algemeen geldt dat de afstemming tussen het waterbeheer en bestuurders, medewerkers gemeente en derden kan worden verbeterd.	Water in het bebouwde omgeving draagt bij aan de kwaliteit van de leefomgeving. Water kan, mits goed geïntegreerd in het meervoudig ruimtegebruik, bijdragen aan het oplossen van andere omgevingsvraagstukken.	2.3.3 Watertoets
	Het benutten van de leerervaringen uit de succesvolle samenwerking tussen Waterschap Groot Salland en de gemeente Deventer bij de ontwikkeling van de Gooiermars.	
	Het vergroten van het waterbewustzijn van bewoners door het verstrekken van informatie over de werking van het watersysteem. Bewoners kunnen met hun vragen terecht bij het digitale waterloket van het Waterschap Groot Salland.	

Tabel 2.6 Knelpunten en kansen thema (stedelijk) grondwater

Knelpunten	Kansen	Aanleiding
Schalkhaar kent problemen van wateroverlast door een schijngrondwaterstand als gevolg van een scheidende laag in de ondergrond.		2.4.2. Grondwater
De wettelijk verplichte sanering van lokale bodemverontreinigingen bij locatieontwikkeling zal mogelijk de ruimtelijke ontwikkelingen vertragen of belemmeren als hier niet op tijd aandacht voor is en afstemming plaatsvindt.		2.4.2 Grondwater

Tabel 2.7 Knelpunten en kansen thema afvalwater en afkoppelen regenwater

Knelpunten	Kansen	Aanleiding
Het effluent van de RWZI in Holten heeft een negatieve invloed op de waterkwaliteit in de Schipbeek.		2.4.1 Functioneren watersysteem
De rioolstelsel in Deventer en Bathmen voldoen nog niet aan de basisinspanning (zie ook knelpunt waterkwaliteit).	Er zal een onderzoek plaatsvinden naar de mogelijkheden om met helofytenfilters de waterkwaliteit te verbeteren.	2.4.3 Functioneren waterketen
De overstortvijvers in Deventer met als primaire functie riolering, leiden soms tot klachten bij bewoners.	Herstructurering van woonwijken biedt de kans op grote schaal af te koppelen (zie ook kans waterkwaliteit)	2.4.3 Functioneren waterketen

Tabel 2.8 Knelpunten en kansen thema beheer en onderhoud stedelijk water

Knelpunten	Kansen	Aanleiding
De gemeente en de waterschappen hanteren verschillende uitgangspunten voor het beheer. Bovendien is het beheer en onderhoud op verschillende manieren georganiseerd.	De streefbeelden uit de quick-scan zijn een waardevolle input voor het organiseren en afstemmen van het beheer en onderhoud.	2.4.1 Functioneren watersysteem
Kennis en ervaring van beheerders in het veld wordt niet gebruikt als input bij	Vroegtijdig betrekken van beheer en onderhoud in de planvorming.	2.4.1 Functioneren watersysteem

de planvorming. Dit leidt o.a. tot een
onderschatting van de beheerskosten.

Voor burgers is het niet duidelijk
wie het aanspreekpunt is voor
klachten en opmerkingen over het
beheer.

Het Waterschap Groot Salland is n.v.t.
 bezig met beleid voor een front-office
 benadering. Hierbij stelt het
 waterschap voor om gemeente als
 front-office te laten fungeren, maar
 wel zodanig dat waterschap als
 waterexpert bekend blijft.

Figuur 2.11 Buitengracht met fontein

3 Ambities en doelstellingen

3.1 Inleiding

Tegen de achtergrond van het beleidskader en met het inzicht in de knelpunten en kansen, formuleren de waterpartners in dit hoofdstuk hun ambities. Met deze ambities geven zij aan wat zij gezamenlijk willen bereiken. De ambities in de volgende paragraaf zijn in wezen dezelfde als in de startnota van het waterplan (2004), maar met input van het waterplanproces aangescherpt. De ambities zijn vervolgens geconcretiseerd in doelstellingen, die fungeren als stapstenen om de ambities te realiseren. De ambities en doelstellingen zijn – evenals de kansen en knelpunten uit het vorige hoofdstuk - geordend volgens de thema's uit de handreiking stedelijk waterplan van VNG en UvW.

3.2 Ambities

Er is gekozen voor een ambitie die verder reikt dan de wettelijke verplichting. De extra ambitie bovenop de wettelijke verplichting is met name bedoeld om voortijdig en pro-actief waterbeheer en ruimtelijke ontwikkelingen integraal op elkaar af te stemmen. Daarnaast is er de ambitie om burgers goed te informeren en te betrekken bij ontwikkelingen bij hen in de omgeving. Tot slot leidt deze ambitie tot een intensieve en nauwere samenwerking tussen de waterpartners.

Waterkwantiteit

De ambitie van de waterpartners is de landelijke en stedelijke wateropgave voor de gemeente Deventer uit te werken, waarbij wordt ingezet op meervoudig ruimtegebruik. De waterpartners streven via een integrale afweging naar de beste plek voor stedelijke en landelijke functies in het watersysteem.

Waterkwaliteit

De ambitie van de waterpartners is gebiedsgericht in te zetten op het verbeteren van de waterkwaliteit, waarbij een afweging tussen ecologie en economie bepalend is. Bij ruimtelijke ontwikkelingen wordt ingezet op 'no regret' maatregelen, die KRW-proof zijn. Het GRP 2005 – 2010 geldt als kader voor het reduceren van overstortingen.

Water in de (bebouwde) leefomgeving

De ambitie van de waterpartners is de boodschap van het waterbeleid 'Samen werken aan waterwinst' uit te dragen en uit te leggen aan mensen en organisaties die met de uitvoering van het waterbeheer direct of indirect te maken krijgen. De boodschap is dat de waterpartners met noodzakelijke watermaatregelen tegelijkertijd de aantrekkelijkheid van Deventer willen vergroten.

(Stedelijk) Grondwater

De ambitie van de waterpartners is bij optredende grondwateroverlast snel en duidelijk te communiceren over oorzaken en gevolgen, en conform de wettelijk vastgelegde bevoegdheden en verantwoordelijkheden gezamenlijk met grondeigenaren naar oplossingen te zoeken.

Afvalwater en Afkoppelen

De gezamenlijke ambitie van de waterpartners is de basisinspanning te behalen door regenwater af te koppelen van verhard oppervlak. Verder is de ambitie het beheer van de riolering op orde te krijgen en te houden. Het GRP 2005-2010 vormt het kader voor de uitwerking van deze ambitie, aangescherpt met een Optimalisatiestudie van het Afvalwater Systeem (OAS).

Beheer en Onderhoud

De ambitie van de waterpartners is een heldere verdeling van taken en verantwoordelijkheden van het beheer en onderhoud, duidelijke communicatie over deze verdeling naar derden, en een efficiënte uitvoering.

Drinkwaterwinning

De ambitie van de waterpartners is een duurzame drinkwaterwinning tegen de laagste maatschappelijke kosten.

3.3 Doelstellingen

De hoofddoelstelling voor het waterbeheer is:

Het realiseren van een gezond en veerkrachtig watersysteem in de gemeente Deventer in samenhang met de ecologische, ruimtelijke en maatschappelijke omgeving en als bron voor een doelmatige waterketen dat duurzaam in de waterbehoefte van haar inwoners voorziet tegen de laagste maatschappelijke kosten.

Deze hoofddoelstelling is hieronder uitgewerkt in subdoelstellingen voor de verschillende thema's van het waterbeheer. Hier is een specifieke doelstelling voor drinkwaterwinning aan toegevoegd. De doelstellingen beogen een basis te vormen voor de hoofddoelstelling. Met het realiseren van de doelstellingen is zowel kwantitatief als kwalitatief voldaan aan de stedelijke wateropgaven. Maar er wordt meer bereikt. Zo zijn de wateropgaven optimaal ruimtelijk ingepast en wordt het water goed beheerd en onderhouden, vanwege goede samenwerking tussen de waterpartijen. Tot slot zijn burgers goed op de hoogte van wat er in hun omgeving gebeurt op gebied van water en welke doelen deze ontwikkelingen dienen. Voort zijn zij op de hoogte van hun eigen verantwoordelijkheden met betrekking tot water en de verantwoordelijkheden van de waterpartners.

Waterkwantiteit

In 2015 is binnen de bebouwde kom de wateropgave gerealiseerd, waarbij er in de stad Deventer zoveel ruimte voor het vasthouden en bergen van water is gerealiseerd, dat er binnen de norm – die nog bestuurlijk moet worden vastgesteld – geen wateroverlast meer optreedt.

In 2015 is het bergend vermogen van de Zandwetering, Soestwetering, Avelose Leide, Schipbeek vergroot, in samenhang met het ruimtegebruik in de omgeving van het watersysteem.

Bestuurders hebben de verantwoordelijkheid de normen voor wateroverlast vast te stellen. Ter voorbereiding van de besluitvorming zal er een inventarisatie worden uitgevoerd. Uit deze inventarisatie blijkt in welke mate de inrichting van het watersysteem, het functioneren van de riolering en hoge grondwaterstanden wateroverlast in extreme situaties veroorzaken. Na het vaststellen van de normen worden in een waterstructuurplan voor het stedelijke gebied de noodzakelijke maatregelen opgesteld. Op dit moment is er al een aantal maatregelen overeengekomen die bijdragen aan het vergroten van de berging. Zo is afgesproken in de kern Bathmen 1 ha af te koppelen van het rioolstelsel. Een andere overeengekomen maatregel is het creëren van 20 ha waterberging bij de Schipbeek en de Dortherbeek ter compensatie van de ontwikkeling van het bedrijventerrein A1. De waterschappen Groot Salland en Rijn en IJssel gaan inrichtingsvisies opstellen voor diverse watergangen in het landelijk gebied met als uitgangspunt het vasthouden van water.

Waterkwaliteit

In 2015 is 100 % van de chemische streefwaarden uit de KRW voor de waterkwaliteit in de primaire watergangen in de gemeente Deventer gerealiseerd, evenals de gewenste ecologische toestand in de waterlichamen Zandwetering, Soestwetering, Avelose Leide en de Schipbeek.

Voor het bereiken van deze doelstelling is het van belang onderscheid te maken tussen puntbronnen en diffuse bronnen van verontreiniging. Puntbronnen – zoals overstorten en woonboten – vallen onder de Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren en zijn vergunningsplichtig. Deze bronnen zijn relatief makkelijk te beheersen. Voor het bereiken van de genormeerde kwaliteit, zal ook de bestrijding van diffuse bronnen nodig zijn, bijvoorbeeld de afspoeling van voedingsstoffen van landbouwgronden, opgelost zink van dakgoten of medicijnresten. De mate van verontreiniging door diffuse bronnen en de toe- of afname daarvan in de tijd zijn vaak onbekend. Voor het bestrijden van deze bronnen is vergunningverlening en handhaving niet mogelijk en is medewerking van derden noodzakelijk. Het reduceren van diffuse bronnen vraagt om gedragsverandering door middel van communicatie.

De voorgenomen maatregelen voor het behalen van deze doelstelling zijn studies naar de waterkwaliteit en de (diffuse) bronnen van verontreiniging. Bijzondere aandacht gaat uit naar de volgende diffuse bronnen: onkruidbestrijding, gladheidbestrijding en duurzaam bouwen. Ook zal er een studie worden uitgevoerd naar de optimalisatie van het afvalwatersysteem in Deventer en Bathmen (OAS). Het reduceren van overstortingen krijgt veel aandacht, bijvoorbeeld door te

onderzoek te doen naar een helofytenfilter in het ontvangende water. Verder dragen de maatregelen uit het baggerplan bij aan het verbeteren van de waterkwaliteit. Een meetnet moet inzicht geven in de effecten van deze maatregelen op de waterkwaliteit.

Als leidraad bij ingrepen in het waterstelsel in de stad gelden de streefbeelden voor de verschillende wijken ten aanzien van gebruikswaarde, cultuurwaarde en natuurwaarde. Deze streefbeelden zijn beschreven in de stadswaterscan (Jansen, 2005) en weergegeven in bijlage 3.

Water in de (bebouwde) leefomgeving

Gedurende de planperiode begrijpt 50% van de omwonenden van het uitvoeringsproject waarom maatregelen nodig zijn. De omwonenden kunnen afhankelijk van het project aangeven dat ruimte voor water nodig is en dat gemeente en waterschappen werken aan schoon oppervlaktewater. Daarnaast kunnen ze maatregelen noemen als waterberging en het afkoppelen van regenwater.

De bekendheid van waterbeheer en de benodigde maatregelen binnen het moderne waterbeheer zijn van belang voor de uitvoering van de maatregelen als afkoppelen en de aanpak van diffuse bronnen.

Door de noodzaak van de watermaatregelen te communiceren, zullen bewoners eerder bereid zijn hieraan mee te werken. Voor het overbrengen van de hoofddoelstellingen van het waterplan zal aansluiting worden gezocht bij de landelijke campagne van rijk, provincie, waterschappen en gemeenten 'Nederland leeft met water'. Deze landelijke campagne heeft ook tot doelstelling de noodzaak van ruimte voor water bekend te maken bij publieksgroepen ingevuld met voorbeelden. Deze paraplu campagne wordt regionaal/lokaal worden doorvertaald en ingevuld. Zo versterken landelijke massamediale aandacht voor het waterbeheer en lokale middelen en boodschappen elkaar.

De communicatie rond uitvoering van maatregelen zal een interactief karakter hebben, met andere woorden inwoners uitnodigen mee te denken over de invulling van de maatregelen in de eigen leefomgeving. Het meten van deze doelstelling is mogelijk via korte enquêtes die gekoppeld worden aan het uitvoeringsproject.

(Stedelijk) Grondwater

In 2007 is bij inwoners die last hebben van grondwater bekend wat de oorzaken zijn en wat zij hier mogelijk aan kunnen doen.

De waterpartners zullen bij grondwateroverlast zorgdragen voor goede communicatie over de oorzaken, gevolgen, verantwoordelijkheden en mogelijke maatregelen die bewoners kunnen

nemen om de overlast tegen te gaan. Hierin is een rol voor het waterloket weggelegd. Op dit moment is de verdeling van verantwoordelijkheid over de waterpartners en de particulieren nog niet uitgekristaliseerd. De nieuwe Wet op de gemeentelijke watertaken ligt nog ter beoordeling bij de Raad van State.

Afvalwater en afkoppelen

In 2015 is 12 % van het verhard oppervlak afgekoppeld van de riolering met als doel aan de basisinspanning te voldoen. Deze doelstelling is reeds geformuleerd en vastgesteld in het GRP.

Afkoppelen van verhard oppervlak van de riolering is de eerste stap in de wateropgave. Regenwater komt niet meer terecht in de riolering maar infiltreert lokaal in de bodem. In het afkoppelplan zijn voor verschillende wijken doelstelling opgenomen voor het aantal ha af te koppelen oppervlak in Deventer. De herstructureringswijken bieden de grootste kans. In het GRP zijn reeds gelden gereserveerd voor afkoppelen. Ook Bathmen heeft de opgave 1 ha af te koppelen om daarmee aan de basisinspanning te voldoen. De waterpartners zullen ook bij het bereiken van de 12 % blijven afkoppelen als hier de gelegenheid toe is.

Beheer en Onderhoud

In 2007 hebben de waterpartners goede afspraken gemaakt over het beheer, onderhoud en eigendom van het oppervlaktewater in de bebouwde kom van Deventer.

Gemeente en waterschappen hebben beide taken in het beheer en onderhoud. Via een beheerovereenkomst maken zij afspraken over de uitvoering, taakverdeling en financiering van het beheer. Ter ondersteuning van het waterbeheer wordt er door de gemeente en de waterschappen een waterdocument opgesteld met daarin de waterbeleidskaarten. Een vast aanspreekpunt voor de uitvoering van het waterplan zal namens de gemeente voor een blijvend goede afstemming zorgen. Daarnaast krijgt dit aanspreekpunt de taak actief samenwerking te zoeken met andere bestuurders, medewerkers en derden. Het aanspreekpunt werkt als een katalysator voor de uitvoering van het waterbeheer en komt op voor de belangen van het water.

Drinkwaterwinning

Het beschermen en optimaliseren van de drinkwaterwinningen Zutphenseweg, Ceintuurbaan, Schalkhaar en Diepenveen, door aanpassingen in de zuivering en de transportinfrastructuur.

Vitens voert een aantal maatregelen uit om de drinkwaterwinningen in Deventer te beschermen en te optimaliseren. Bijvoorbeeld door in te zetten op grondwaterbescherming via ruimtelijke plannen en door de zuivering van opgepompt water in diverse winningen te clusteren.

Kenmerk R001-4425064PLE-mfv-V01-NL

4 Uitvoeringsprogramma

4.1 Algemeen

Het uitvoeringsprogramma bevat de voorgenomen maatregelen voor de periode 2007 t/m 2010. Voor zover mogelijk zijn de kosten van deze maatregelen geraamd. Eveneens is het uitvoeringsplan opgenomen voor het jaar 2007.

Het uitvoeringsprogramma is ingedeeld volgens de doelstellingen uit het vorige hoofdstuk. Voor iedere maatregel zijn de volgende onderdelen beschreven:

Maatregelcode, maatregelnaam en submaatregelen

De maatregelen uit het waterplan zijn geclusterd per thema. Er zijn hoofdmaatregelen en submaatregelen. Elke maatregel heeft een titel en een code.

Trekker en betrokkenen

Voor ieder maatregel is één van de waterpartners (Gemeente Deventer, Waterschappen Groot Salland (WGS), Rijn en IJssel (WRIJ) en Veluwe (WV), Provincie Overijssel of Vitens) als trekker aangewezen. Ook is aangegeven welke andere actoren betrokken zijn bij de maatregel. Dit kunnen ook anderen zijn dan de waterpartners.

Korte omschrijving maatregel

Voor iedere (sub)maatregel is kort de inhoud beschreven.

Totaal geraamde meerkosten met onderbouwing

Voor elke maatregel zijn de totale kosten of inzet in dagen geraamd. Bij de Uitvoering van het project zal vooraf een exactere kostenraming worden gemaakt, Op basis daarvan kan maatwerk worden geleverd voor de verdeling van de kosten. De kostenverdeelsleutels uit tabel 4.1 zijn daarbij een leidraad. Deze verdeelsleutels zijn gebaseerd op de taakvelden van de waterpartners (zie tabel 4.2). Voor de opzet van de kosten voor de periode 2007 – 2010 is een eerste raming gemaakt en zijn de kosten onder de verschillende waterpartners verdeeld volgens de kostenverdeelsleutels uit tabel 4.1. Het kan zijn dat op basis van andere inzichten afgeweken wordt van de kostenverdeelsleutels.

Bij tabel 4.1 kostenverdeelsleutels moet opgemerkt worden dat in het geval dat de waterschappen gezamenlijk bijdragen aan een maatregel, de volgende verhouding wordt voorgesteld: WGS 50 %, WRIJ 25 % en WV 25 %. De verdeling tussen WRIJ en WV is gelijk gehouden, omdat het te beheren stedelijk oppervlak (Bathmen respectievelijk De Hoven) ongeveer gelijk is en de meeste maatregelen waarvoor deze onderverdeling wordt toegepast, gelden voor het stedelijk gebied.

Periode

De periode waarin een (sub)maatregel wordt uitgevoerd.

Bron

Het waterplan dient als paraplu. Reeds geplande maatregelen zijn (met uitzondering van het baggerplan) in de lijst opgenomen, inclusief een bronverwijzing. De maatregelen die in het waterplanproces naar voren zijn gekomen zijn getypeerd als 'waterplanproces'.

Meerkosten en wettelijke verplichting

Per maatregel is aangegeven of er sprake is van meerkosten en of deze maatregel een wettelijke verplichting is of voortvloeit uit een overeenkomst tussen waterpartners. Meerkosten zijn kosten die voortvloeien uit in het waterplan geformuleerde maatregelen die vanuit andere plannen nog niet gedekt worden. Als de maatregel een wettelijke verplichting is en/of onderdeel van vigerend beleid zijn de kosten vaak al gedekt.

Tabel 4.1 Kostenverdeelsleutels waterpartners

Kostenverdeelsleutels
100 % - 0 %
25 % - 75 %
50 % - 50 %
75 % - 25 %
0 % - 100 %

Tabel 4.2 Taakvelden waterpartners

Taakveld Waterschap	Taakveld Gemeente	Taakveld Vitens	Gezamenlijk Taakveld gemeente en waterschappen
1. Peilbeheer	Verbeteren riolering (incl. randvoorzieningen en lozingswerken)	Waterbesparing en optimalisatie watergebruik	Optimalisatiestudie AfvalwaterSysteem
2. Verbeteren water aan- en afvoer bestaand stedelijk gebied en landelijk gebied	Terugdringen (diffuse) verontreinigingen voor zover onderdeel van het gemeentelijk milieubeleid	Ontwikkeling en beheer onttrekkingsgebieden	Waterkwaliteitsspoor
3. Inrichting natte ecologie	Saneren ongezuiverde huishoudelijke lozingen		Saneren waterbodems
4. Toetsen waterkwaliteit- en waterkwantiteitseffecten	Afkoppelen bestaand stedelijk gebied vanwege rioleringsbeleid		Voorlichting (grondwater)overlast
5. Onderhoud watergangen en kunstwerken	Niet aankoppelen nieuw stedelijk gebied		KRW
6. Realiseren waterberging stedelijk gebied	Constructief onderhoud duikers en bruggen		NBW

Kenmerk R001-4425064PLE-mfv-V01-NL

Taakveld Waterschap	Taakveld Gemeente	Taakveld Vitens	Gezamenlijk Taakveld gemeente en waterschappen
7. Transport en zuivering afvalwater			Afkoppelen bestaand stedelijk gebied vanwege reductie aanvoer afvalwater.
8. Beheer dijken en keringen			Beleving van water
9.			Organisatie uitvoering waterplan

4.2 Uitvoeringsprogramma

Thema: waterkwantiteit						Totaal geraamde meerkosten over de periode 2007 - 2010 (excl. BTW)										
Code	Maatregel	Submaatregel	Trekker	Betrokkenen	Korte omschrijving (nummers tussen haakjes verwijzen naar aanvullende opmerking)	Totaal geraamde kosten (exclusief BTW)	Deventer	WGS	WRIJ	WV	Overig	Taakveld	Periode	Bron	Meerkosten /n	Wettelijk verplicht?
1.1.1	Stedelijke wateropgave	Bepalen stedelijke wateropgave Deventer en kernen(excl. Bathmen)	WGS	Deventer	Inventarisatie van knelpunten in het watersysteem, de riolering en het grondwater met betrekking tot wateroverlast in de bestaande stad. Op basis van deze inventarisatie bepaalt het gemeentebestuur de definitie van wateroverlast in Deventer. Uit deze definitie worden de werknormen voor het oppervlaktewatersysteem afgeleid, inclusief een onderbouwing van de redelijkheid van de normen en de bijbehorende ruimtelijke claim. (1)	EUR 10.000	EUR 10.000	Ambtelijke inzet	-	-	-	4,4	2006	RBW / Handreiking stedelijke wateropgave	ja	ja
1.1.2			WGS	Deventer	Bedenken van een waterstructuur voor het bergen en afvoeren van hemelwater in de stad via het oppervlaktewater, met als onderdelen het benutten van de kolken, het (her)inrichten van parken en groenstroken en het creëren van bergingsruimte in de stadsrandzone. Het plan bevat de maatregelen voor het oppervlaktewater, de riolering en het grondwater, vastgesteld op basis van een risicobenadering. De waterstructuur gaat tevens in op de te volgen strategie voor het realiseren van de wateropgave en de financiële dekking.(2)	EUR 40.000	EUR 20.000	EUR 20.000	-	-	-	4.2, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7	2007	Handreiking stedelijke wateropgave	ja	nee
1.2.1		Vaststellen stedelijke wateropgave Bathmen	WRIJ	Deventer	Het vaststellen van de werknormen voor het oppervlaktewatersysteem, de riolering en het grondwater voor de kernen, op basis van een definitie van wateroverlast voor het gemeentebestuur.	Interne uren	1 dag	-	1 dag	-	-		2007	RBW / Handreiking stedelijke wateropgave	ja	ja
1.2.2			WRIJ	Deventer	Bedenken van een waterstructuur voor het bergen en afvoeren van hemelwater in Bathmen via het oppervlaktewater. Het plan bevat de maatregelen voor het oppervlaktewater, de riolering en het grondwater, vastgesteld op basis van een risicobenadering. De waterstructuur gaat tevens in op de te volgen strategie voor het realiseren van de wateropgave en de financiële dekking.	EUR 10.000	EUR 5.000	-	EUR 5.000	-	-	2.4, 4.2, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7	2007	Handreiking stedelijke wateropgave	ja	nee

Thema: waterkwantiteit					Totaal geraamde meerkosten over de periode 2007 - 2010 (excl. BTW)											
Code	Maatregel	Submaatregel	Trekker	Betrokkenen	Korte omschrijving (nummers tussen haakjes verwijzen naar aanvullende opmerking)	Totaal geraamde kosten (exclusief BTW)	Deventer	WGS	WRIJ	WV	Overig	Taakveld	Periode	Bron	Meerkosten j/n	Wettelijk verplicht?
1.3.1		Vaststellen stedelijke wateropgave De Hoven	WV	Deventer	Het vaststellen van de werknormen voor het oppervlaktewatersysteem, de riolering en het grondwater voor de kernen, op basis van een definitie van wateroverlast door het gemeentebestuur.(3)	Interne uren	1 dag	-	-	1 dag	-		2007	RBW / Handreiking stedelijke wateropgave	ja	ja
1.3.2			WV	Deventer	Bedenken van een waterstructuur voor het bergen en afvoeren van hemelwater in De Hoven via het oppervlaktewater. Het plan bevat de maatregelen voor het oppervlaktewater, de riolering en het grondwater, vastgesteld op basis van een risicobenadering. De waterstructuur gaat tevens in op de te volgen strategie voor het realiseren van de wateropgave en de financiële dekking. (4)	EUR 7.500	EUR 3.750	-	-	EUR 3.750	-	4.2, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7	2007	Handreiking stedelijke wateropgave	ja	nee
1.4		Uitvoeren stedelijke wateropgave Deventer	WGS	Deventer	Uitvoeren van de overeengekomen maatregelen voor de stedelijke wateropgave zoals beschreven in de waterstructuur.	pm	pm	pm	-	-	-		2007-2011 e.v.	Stedelijke wateropgave	ja	nee
1.5		Uitvoeren stedelijke wateropgave De Hoven	WV	Deventer	Herprofilering van de A-watgang aan de Dahliastraat	EUR 65.000	-	-	-	EUR 65.000	-	1,2	2007	Besluitenlijst WV	nee	nee
1.6		Uitvoeren stedelijke wateropgave A1 bedrijventerrein	Deventer	WRIJ	Creëren van waterberging van 20 ha in combinatie met natuurontwikkeling, vanwege de ontwikkeling van het bedrijventerrein A1, met als zoekgebied de omgeving van de Dortherbeek en de Schipbeek.(5)	pm	-	-	pm	-	-		2006-2011 e.v.	Overeenkomst WRIJ en Deventer / Watertoets	nee	ja
2.1	Landelijke wateropgave	Opstellen ontwikkelingsvisie Soestwetering en Averlose Leide	WGS	Deventer, Provincie, DLG, LTO, belangverenigingen natuur & milieu, Landschap Overijssel	Ontwikkelen van een visie op een beekdalbrede herinrichting van de Soestwetering en de Averlose Leide, afgestemd op de andere gebruiksfuncties (reconstructie) en waardering van het gebied. (6)	pm	pm	pm	-	-	-		2008	Waterplanproces, SUP	nee	nee
2.2		Herprofilen Lettelerleide in Oostermaat	WGS	Deventer	Onderzoek naar het herprofilen van de Lettelerleide in het wandelgebied Oostermaat.	interne uren	-	5 dagen	-	-	-	1.2 + 1.5	2008	Waterplanproces	ja	nee

Thema: waterkwantiteit					Totaal geraamde meerkosten over de periode 2007 - 2010 (excl. BTW)											
Code	Maatregel	Submaatregel	Trekker	Betrokkenen	Korte omschrijving (nummers tussen haakjes verwijzen naar aanvullende opmerking)	Totaal geraamde kosten (exclusief BTW)	Deventer	WGS	WRIJ	WV	Overig	Taakveld	Periode	Bron	Meerkosten j/n	Wettelijk verplicht?
2.3		Opstellen herinrichtingsplan Spildijkswatergang	WRIJ	Deventer, Provincie, DLG, LTO, belangenvere ningen natuur & milieu, Landschap Overijssel	Opstellen van een herinrichtingsplan van de Spildijkswatergang met natuurvriendelijke oevers en ter vergroting van het bergend vermogen, gecombineerd met het vergroten van de belevingswaarde door het aanleggen van een fietspad.	EUR 20.000	-	-	EUR 20.000	-	-	1,2	2008	Waterplanproces, SUP	ja	nee
2.4		Uitvoeren inrichtingsvisie Dortherbeek	WRIJ	Deventer, Provincie, DLG, LTO, belangenvere ningen natuur & milieu, Landschap Overijssel	Uitvoeren van de maatregelen uit de inrichtingsvisie Dortherbeek. (7)	pm	-	-	pm	-	-	1,2	2006 - 2011 e.v	Overeenkomst WRIJ, gemeenten Deventer en Lochem	ja	nee
2.5		Uitvoeren masterplan Zandwetering.	WGS, Deventer (afdeling RO)	Provincie, DLG, LTO, belangenvere ningen natuur & milieu, Landschap Overijssel, boeren, bewoners.	Herinrichten van de Zandwetering vanaf Gooiermars tot en met Diepenveen volgens de Ontwikkelingsvisie en het Masterplan Zandwetering. De herinrichting heeft ook gunstige effecten op de waterkwaliteit.	pm	pm	pm	-	-	-	1,2	2007 - 2010	Masterplan Zandwetering	ja	nee
3	Verdrogingsbestrijding	Verdrogingsbestrijding landgoederen	WGS	landgoedeigenaren	Verdrogingsbestrijding in de landgoederen Tjoenen Overvelde. (8)	pm	-	pm	-	-	-		2007	Besluitenlijst WGS	nee	ja

Thema: Waterkwantiteit

Nr.	Opmerking
(1)	Het beleid waterbeheer 21e eeuw stelt eisen aan het minimaal bergend vermogen van het watersysteem in stedelijk gebied om wateroverlast te voorkomen. Oorzaken van wateroverlast liggen in de inrichting van het watersysteem, het functioneren van de riolering en hoge grondwaterstanden. Waterschappen en gemeente hebben de plicht het watersysteem in de stad op orde te brengen. Dit is ook overeengekomen in het Regionaal Bestuursakkoord Water. De maatregelen uit het waterplan volgen de processtappen als aangegeven in de handreiking stedelijke wateropgave VNG en UvW. Waterschap Groot Salland heeft het initiatief om dit proces gezamenlijk te doorlopen. De reeds uitgevoerde knelpuntenanalyse in de startnota waterplan Deventer is input voor dit proces.
(2)	Een van de maatregelen is het herprofilen van de Schipbeek bij de Westfalenstraat. Verder bieden de kolken in Deventer kansen voor waterberging in de stad.
(3)	Voor Bathmen is reeds een inventarisatie uitgevoerd naar knelpunten in het kader van de basisinspanning. In 2003 en 2004 zijn de knelpunten opgelost door uitvoering van aanpassingen aan het rioolstelsel en aanleg van waterberging en afkoppelen van verhard oppervlak. De werknormen volgend uit de definitie van bestuurders van wateroverlast moeten formeel nog worden vastgesteld. Mogelijk leidt dit tot aanvullende maatregelen voor de wateropgave
(4)	Een van de maatregelen is de herprofilering van de A-watergang bij de Dahliastraat, waarvoor het waterschap Veluwe reeds budget heeft gereserveerd.
(5)	Aanleg van waterberging is een compensatiemaatregel als gevolg van de ontwikkeling van het bedrijvenpark A1.
(6)	Het vergroten van de berging in de waterlopen in het landelijk gebied heeft een grotere kans van slagen als deze wateropgave in samenhang met de ruimtelijke ontwikkeling van het omliggende gebied wordt gezien. Dit vereist samenwerking tussen waterschap, gemeente en andere actoren vanaf de initiatiefase. Om de herinrichting te realiseren stelt het waterschap als initiatiefnemer een integrale ontwikkelingsvisie op. Hierbij hanteert zij het Waternood principe. De ontwikkelingsvisie vormt het kader voor kansgerichte uitvoering en is een bouwsteen voor de stroomgebiedsuitwerkingsplannen (SUP). De herinrichting van waterlopen heeft ook een gunstig effect op de waterkwaliteit.
(7)	De maatregelen betreffen herinrichting van de Dortherbeek tot laaglandbeek.
(8)	Van WGS input over kosten

Thema: waterkwaliteit																
Code	Maatregel	Submaatregel	Trekker	Betrokkenen	Korte omschrijving	Totaal geraamde kosten	Gemeente Deventer	WGS	WRIJ	WV	Overig	Taakveld	Periode	Bron	Meerkosten j/n	Wettelijk verplicht?
4	Normering waterkwaliteit oppervlaktewater	Vaststellen normen waterlichamen	WGS, WRIJ	Deventer	Het uitwerken van de KRW voor de waterlichamen Soestwetering, Zandwetering, Averlose Leide, Dortherbeek, Oude Schipbeek en de Schipbeek, qua inhoud en qua proces. Deze uitwerking vindt plaats in overleggen en in een plan van aanpak. Mogelijk onderdeel van dit plan van aanpak is een bronnenonderzoek, waarin de (diffuse) bronnen en de effecten daarvan op de waterkwaliteit in beeld zijn gebracht. Opstellen normen voor de ecologische en chemische waterkwaliteit. (1)	pm	-	-	-	-	-		2007	KRW	ja	ja
5.1	Aanpakken overstorten	Onderzoek waterkwaliteitsspoor beheersgebied WGS	WGS	Deventer	Uitvoeren waterkwaliteitsspoorstudie gemeente Deventer, waaruit mogelijk aanvullende maatregelen ter verbetering van de waterkwaliteit volgen, zoals de reductie van vuiluitworp. (2)	EUR 25.000	-	EUR 25.000	-	-	-	2.1 + 4.2	2008	Besluitenlijst WGS	nee	ja
5.2		Onderzoek waterkwaliteitsspoor beheersgebied WRIJ	WRIJ	Deventer	Uitvoeren van een waterkwaliteitsspoorstudie voor Bathmen, gekoppeld aan de KRW.	EUR 25.000	-	-	EUR 25.000	-	-	4,2	2008 - 2009	Besluitenlijst WRIJ	ja	ja
5.3.1		Risicovolle overstorten saneren	WGS	Deventer	Onderzoek naar reductie van de vuiluitworp van overstorten op de Zandwetering door middel van een helofytenfilter. (3)	pm	pm	pm	-	-	-		2007	Masterplan Zandwetering	ja	ja
5.3.2			Deventer	WGS	Reduceren vuiluitworp overstorten Rivierenwijk en Colmschate	-	EUR 200.000	-	-	-	-	2,1	2008	GRP en Stadwaterscan	nee	ja
6	Optimaliseren gemalen	Optimaliseren aansturing gemalen	Deventer	RWS	Het aansturen van gemalen en schuiven zodat zoveel mogelijk afvalwater via bergbezinkbassins op de IJssel overstort. (4)	-	EUR 250.000	-	-	-	-	2,1	2007 - 2009	GRP	nee	ja
7	RWZI	Uitbreiden capaciteit RWZI	WGS	Deventer	Onderzoek naar het uitbreiden van de RWZI met een extra zuiveringstrap zandfiltratie.	-	EUR 1.300.000	-	-	-	-	2,1	2008 - 2009	GRP	nee	ja
8.1.1	OAS	OAS Deventer, beheersgebied WGS	Gemeente	WGS	Uitvoeren van een Optimalisatiestudie Afvalwatersysteemstudie Deventer (OAS), resulterend in een afvalwaterakkoord met maatregelen inclusief een financiële dekking.	EUR 25.000	EUR 25.000	-	-	-	-	4,1	2006	GRP	nee	ja
8.1.2			Deventer	WGS	Uitvoeren maatregelen OAS	EUR 1.500.000	EUR 1.500.000	-	-	-	-	2,1	2008 - 2010	GRP	nee	ja
8.2.1		OAS Bathmen, beheersgebied WRIJ	WRIJ	Deventer	Uitvoeren van een OAS voor Bathmen en daaropvolgend het sluiten van een afvalwaterakkoord met maatregelen, inclusief een financiële dekking.	EUR 10.000	EUR 5.000	-	EUR 5.000	-	-	4,1	2009 - 2010	GRP / Besluitenlijst WRIJ	ja	ja
8.2.2			Deventer	WRIJ	Uitvoeren maatregelen OAS	pm	pm	-	pm	-	-	2,1	2009 - 2010	GRP	nee	nee
8.2.3			WRIJ	Deventer	Toekennen en realiseren van een overnamepunt voor afvalwater voor de Looërmark. (5)	EUR 40.000	EUR 10.000	-	EUR 30.000	-	-	1,7	2007 - 2008	Besluitenlijst WRIJ	nee	ja

Thema: waterkwaliteit																
Code	Maatregel	Submaatregel	Trekker	Betrokkenen	Korte omschrijving	Totaal geraamde kosten	Gemeente Deventer	WGS	WRIJ	WV	Overig	Taakveld	Periode	Bron	Meerkosten j/n	Wettelijk verplicht?
9	Persleiding	Persleiding Lettele Groot Colmschate	WGS	Deventer	Aanleggen van een persleiding voor afvoer van afvalwater uit Lettele naar rioolgemaal Groot Colmschate en daarmee aansluiten op de RWZI bij Deventer.	pm	EUR 41.650	EUR 249.000	-	-	-	1,7	2008	Overnameplicht WGS / GRP	nee	ja
10	Woonboten	Aansluiten woonboten op riolering	Deventer	WGS, bewoners woonboten.	Het aansluiten van ca. 30 woonschepen.	pm	pm	-	-	-	-	2,1	2008	GRP	nee	
11.1.1	Waterbodems	Saneren ernstig verontreinigde waterbodems	WGS	Deventer	Saneren verontreinigde waterbodems van klasse 3 en 4. (6)	pm	pm	pm	-	-	pm (Provincie)	4,3	2007 - 2010	Baggerplan	ja	ja
11.1.2			WGS	Deventer	Saneren woonschepenhaven Overijssels Kanaal tussen Westfalenstraat en Mr. De Boerlaan.							4,3	2008	Baggerplan	nee	ja
12.1	Programmatische Gebiedsuitwerking	Verkenning van mogelijkheden verbindingzone Frieswijk- Oostermaat	Deventer	WGS, Provincie, DLG, LTO, belangverenigingen natuur & milieu, Landschap Overijssel	Interactief tot stand brengen Integrale Programmatische Gebiedsuitwerking Frieswijk-Oostermaat met aandacht voor natuurlijker loop en ontwikkeling van beken/weteringen, inclusief financiële dekking	EUR 30.000	-	-	-	-	-		2007	Waterplanproces	ja	nee
12.2		Realisatie EVZ Schipbeek	WRIJ	Deventer, LTO, VVV, etc.	realisatie van EVZ model Winde door aanleg van natuurvriendelijke oevers en stapstenen (natuurgebiedjes 1-2 ha) bij de Schipbeek i.c.m. recreatieve doeleinden. (8)	pm	-	-	pm	-	-	2,2	2006-2011 e.v.	Beleid RIJ	ja	nee
12.3.1		Onkruidbestrijding	Deventer	WGS, WRIJ	Uitvoeren van pilot bij de ontwikkeling van Steenbrugge om alternatieve inrichtingen te ontwikkelen die niet of nauwelijks onderhoud behoeven vanwege onkruid.	pm	pm	-	-	-	-	2,2	2008	Waterplanproces	nee	nee
12.3.2			Deventer	WGS, WRIJ	Updaten bestrijdingsmiddelenplan, waarin de gemeente vaststelt met welke middelen en welke uitvoeringsstrategieën zij het onkruidbeheer uitvoert	EUR 2.500	EUR 2.500	-	-	-	-	2,2	2008	Waterplanproces	nee	nee
12.4		Duurzaam Bouwen	Deventer		Het stimuleren van projectontwikkelaars om duurzame materialen te gebruiken bij locatieontwikkeling.(9)	Interne uren	2 dagen/maand	-	-	-	-	2,2	2007	Waterplanproces	nee	nee
12.5		Gladheidsbestrijding	Deventer		Het ontwikkelen van een strategie voor gladheidsbestrijding waarmee grondwaterverontreiniging optimaal wordt voorkomen en deze strategie inbrengen bij de afdeling beheer. (10)	EUR 5.000	EUR 5.000	-	-	-	-	2,2	2008	Waterplanproces	nee	nee

Thema: waterkwaliteit

Nr.	Opmerking
(1)	De herinrichting van waterlopen in het landelijk gebied heeft een significant gunstig effect op de waterkwaliteit. De maatregelen voor herinrichting zijn opgenomen onder de doelstelling voor het realiseren van de landelijke wateropgave. Overige maatregelen ter verbetering van de waterkwaliteit als uitwerking van de KRW zijn opgenomen onder deze doelstelling.
(2)	Uitgangspunt voor het beleid is dat er geen nieuwe overstorten voor DWA zijn toegestaan bij de aanleg van nieuwe rioolstelsels.
(3)	De gemeente Deventer is formeel de aanvrager van de subsidie voor dit onderzoek bij het waterschap Groot Salland.
(4)	Het beheer en onderhoud van bestaande riolering is opgenomen in het GRP.
(5)	Als gevolg van uitbreiding van de riolering in het buitengebied voldoet het rioolgemaal bij Looermark aan de criteria die gesteld worden aan een overnamepunt.
(6)	Het baggerplan beschrijft de maatregelen voor het saneren van de waterbodems in Deventer. De begroting voor het baggerplan is bij het opstellen van deze maatregel nog niet bekend. De provincie levert de grootste financiële bijdrage. De gemeente is alleen verantwoordelijk voor de uitvoering van de onderhoudsbaggerwerkzaamheden. De inspraakreacties op het waterplan Deventer hebben het belang van baggeren voor belevingswaarde / leefbaarheid nog eens onderstreept. Bij het maken van baggerplanafspraken weegt dit belang zwaar mee.
(8)	Bij beekherstelprojecten wordt rekening gehouden met recreatieve wensen zoals aanleg van wandelpaden.
(9)	De gemeente Deventer checkt het beleid DuBo+ in relatie tot het waterbeheer
(10)	De strategie voor gladheidsbestrijding mag nooit strijdig zijn met de zorgplicht voor wegonderhoud.

Kenmerk R001-4425064PLE-mfv-V01-NL

Thema: water in bebouwde omgeving																
Code	Maatregel	Submaatregel	Trekker	Betrokkenen	Korte omschrijving	Totaal geraamde kosten	Gemeente Deventer	WGS	WRIJ	WV	Overig	Taakveld	Periode	Bron	Meerkosten j/n	Wettelijk verplicht?
13.1	Communicatie met bewoners gemeente intensiveren	Meeliften	Deventer		Bij afkoppelprojecten/uitvoeringsprojecten communiceren met bewoners over nut en noodzaak van de maatregelen.	Interne uren	3 dagen	-	-	-	-		2007	Waterplanproces	ja	nee
13.2		Krantenartikel	Deventer	WGS, WRIJ, WV	Opstellen krantenartikel over nut en noodzaak van het waterbeheer. 'Als er in Deventer niets aan waterbeheer gebeurde, dan ...'. Dit artikel informeert bewoners over de zinvolle besteding van hun belastinggeld. (1)	Interne uren	1 dag	0,5 dagen	0,5 dagen	-	-	4,9	2007	Waterplanproces	nee	nee
13.3		Pilot	Deventer	WGS, WV, WRIJ	Uitvoeren pilotproject aan de slag met 'afkoppelen' met als doel bewoners in een straat of buurt te informeren over en overtuigen van de nut en noodzaak van een regenton of het infiltreren van regenwater in de tuin. Vervolgens het opstellen van een plan van aanpak voor het realiseren van deze maatregelen. De uitvoering van dit plan van aanpak mogelijk uitbesteden aan het milieucentrum.	EUR 12.500	EUR 3.750	EUR 1.750	EUR 1.000	EUR 1.000	5000 (Provincie)	4,9	2008	Waterplanproces	ja	nee
13.4		Waterloket	WGS	Deventer, WRIJ, WV, Provincie, Vitens	Inrichten van een digitaal waterloket voor bewoners in Deventer, waar zij met al hun vragen over water terecht kunnen. Bij het inrichten van dit waterloket aansluiten op de informatievoorziening via de website van Waterschap Groot Salland.	Interne uren	-	1 dag/week	-	-	-		2009	Waterplanproces	ja	nee
13.5		Koopcontract	Deventer	WGS, WV, WRIJ	Het verstrekken van een folder bij het sluiten van een koopcontract voor een woning, met informatie over de werking van het watersysteem in de wijk.(2)	EUR 3.000	EUR 1.500	EUR 1.500	-	-	-	2,5	2007	Waterplanproces	ja	nee
14.1	Beleving	Plaatsen floatlands	Deventer	WGS	Uitvoeren van onderzoek naar het plaatsen van floatlands in de singels van Deventer voor het vergroten van de aantrekkelijkheid van het water.	Interne uren	5 dagen	5 dagen	-	-	-	4,8	2008	Waterplanproces	ja	nee
14.2		Broodcontainers	Deventer		Onderzoek naar het plaatsen van containers bij water waarin allochtone mensen brood (bestemd voor eenden) kunnen deponeren.(3)	EUR 2.500	EUR 2.500	-	-	-	-		2008	Waterplanproces	ja	nee
15.1	Cultuur	Waterfeesten	Deventer	WGS, WRIJ, WV, Vitens	Onderzoeken naar de mogelijkheden het thema water in te brengen in de diverse stadsfeesten (Deventer op stellen, opening IJsselhotel, opening molen na restauratie, Waterkaravaan, midzomerkunstfeest Bathmen) en de mogelijkheid om een specifiek waterfeest te organiseren.	Interne uren	4 dagen	1 dag	1 dag	1 dag	-	4	2007	Waterplanproces	ja	nee
15.2		Kunstopjecten	Deventer	WGS, WRIJ, WV	Het (tijdelijk) plaatsen van kunstopjecten in het water, zonder negatieve effecten op waterkwaliteit of -kwaliteit. (4)	Interne uren	2 dagen	2 dagen	2 dagen	2 dagen	-	4	2008	Waterplanproces	ja	nee

Thema: water in bebouwde omgeving																
Code	Maatregel	Submaatregel	Trekker	Betrokkenen	Korte omschrijving	Totaal geraamde kosten	Gemeente Deventer	WGS	WRIJ	WV	Overig	Taakveld	Periode	Bron	Meerkosten j/n	Wettelijk verplicht?
16.1	Voorlichting	Boerderij Elmerink	Deventer	WRIJ	Onderzoek naar het plaatsen informatieborden bij het rustpunt boerderij Elmerink over water in de omgeving en het inrichten van een waterspeelplaats.	pm	pm	-	pm	-	-	4	2008	Waterplanproces	ja	nee
16.2		Plaatsen informatieborden	Deventer	WGS, WRIJ, Vitens	Onderzoek naar het plaatsen van informatieborden bij uitvoeringsprojecten met uitleg over het project, het resultaat en een verhaal. Mogelijk te combineren met een fietsroute langs de waterprojecten, zodat recreanten een beeld krijgen wat er met water gebeurt. Het informatiecentrum Zoogenbrink is geschikt als startpunt van deze route. (5)	pm	pm	pm	pm	-	-	4	2008	Waterplanproces	ja	nee

Thema: water in bebouwde omgeving

Nr.	Opmerking
(1)	WGS checkt de mogelijkheid voor het uitbreiden en richten van de informatievoorziening voor burgers via de website. Het informatieloket kan onder andere een belangrijke rol vervullen in de communicatie over grondwateroverlast.
(2)	Met de folder aansluiten bij foldermateriaal dat WGS heeft ontwikkeld voor bewoners van de Vijfhoek. WGS heeft een budgetten gereserveerd voor communicatieactiviteiten als het opstellen van deze folder.
(3)	In sommige culturen is het weggooien van brood niet denkbaar. Deze mensen voeren daarom veel brood aan de eenden, met een negatief effect op de waterkwaliteit. Als alternatief kunnen zij brood in daarvoor bestemde containers deponeren. Dit brood wordt vervolgens gebruikt als voer voor dieren. Deze maatregel blijkt in Amsterdam een groot succes te zijn.
(4)	Kunstobjecten in het water vergroten de beleving van water.
(5)	Eind 2006 verschijnt de beleidsnotitie recreatief medegebruik bij het waterschap Groot Salland. Op basis van deze notitie kan het waterschap reageren op initiatieven voor recreatief medegebruik.

Kenmerk R001-4425064PLE-mfv-V01-NL

Thema: Grondwater																
Code	Maatregel	Submaatregel	Trekker	Betrokkenen	Korte omschrijving	Totaal geraamde kosten	Gemeente Deventer	WGS	WRIJ	WV	Overig	Taakveld	Periode	Bron	Meerkosten j/n	Wettelijk verplicht?
17	Voorlichting	Opstellen folder	Deventer	WGS	Het opstellen en verspreiden van een folder onder bewoners die klagen over grondwateroverlast. De folder beschrijft de oorzaken van grondwateroverlast, de taken van de waterpartners in het grondwaterbeheer en de mogelijkheden voor particulieren grondwateroverlast te bestrijden. (1)	EUR 1.500	EUR 750	EUR 750	-	-	-	4,4	2007	Waterplanproces	ja	nee

Thema: afvalwater en afkoppelen																
Code	Maatregel	Submaatregel	Trekker	Betrokkenen	Korte omschrijving	Totaal geraamde kosten	Gemeente Deventer	WGS	WRIJ	WV	Overig	Taakveld	Periode	Bron	Meerkosten j/n	Wettelijk verplicht?
18.1	Afkoppelen regenwater	Afkoppelen woonwijken Deventer	Deventer	WGS	Afkoppelen overeenkomstig GRP. (1)	-	EUR 200.000	-	-	-	-	2,4	2007 - 2009	Afkoppelplan (GRP)	nee	ja
18.2		Uitvoeren basisinspanning Bathmen	Deventer		Het afkoppelen van 1 ha verhard oppervlak van de riolering.	pm	pm		pm		-		2009	WVO-vergunning	nee	ja
18.3	Voorlichting over afkoppelen van regenwater	Opstellen folder + tentoonstelling	Deventer	WGS	Mogelijkheden voor afkoppelen bewoners en bedrijven aangeven d.m.v. folder en tentoonstelling	5.000	5.000						2006	B&W nota sept.2006: publieksversie waterplan	ja	nee

Thema: Grondwater

Nr. Opmerking

(1) In het waterplan omschrijven waar de waterpartners wel en niet voor verantwoordelijk zijn.

Thema: afvalwater en afkoppelen

Nr. Opmerking

(1) De maatregelen volgen uit het afkoppelplan, de financiële dekking is opgenomen in het GRP 2005 - 2010. Het af te koppelen oppervlak is bepaald op grond van de beleidsdoelstellingen voor de riolering in Deventer.

Thema: Beheer en Onderhoud																
Code	Maatregel	Submaatregel	Trekker	Betrokkenen	Korte omschrijving	Totaal geraamde kosten	Gemeente Deventer	WGS	WRIJ	WV	Overig	Taakveld	Periode	Bron	Meerkosten i/n	Wettelijk verplicht?
19.1	Contextueel waterbeheer	Aanstellen aanspreekpunt	Deventer	WGS, WRIJ, WV, Provincie, Vitens	Het aanstellen van een katalysator voor de uitvoering van het waterplan. Deze heeft de taak het waterbeheer onder de aandacht te brengen in de gemeente, in het bijzonder bij projectleiders van ruimtelijke ontwikkelingstrajecten.	Interne uren	1 d/w	-	-	-	-	4,9	2007	Waterplanproces	nee	nee
19.2		Waterideeënsessie	Deventer	WGS, WRIJ, WV	Het organiseren van een workshop met de betrokken makelaars, projectontwikkelaars en architecten bij locatieontwikkeling over creatieve ideeën om in Deventer waterberging te combineren met andere functies.(1)	interne uren	2 dagen	4 uur	4 uur	4 uur	pm (Provincie)	4,9	2007	Waterplanproces	nee	nee
20.1.1	Helder waterbeleid	Afstemming waterschappen	WGS, WRIJ, WV	Deventer	Het opstellen van een waterdocument, met daarin de samengevoegde beleidskaarten van de 3 waterschappen voor de gemeente Deventer. Het document bevat onder andere een wateroverlast kaart, een waterkansenkaart en een waterkwaliteitskaart. Mogelijk wordt het document digitaal.	interne uren	-	4 dagen	2 dagen	2 dagen	-		2007	Waterplanproces	nee	nee
20.1.2			WGS, WRIJ, WV	Deventer	Het jaarlijks updaten van het waterdocument	Interne uren	-	2 dagen/jaar	2 dagen/jaar	2 dagen/jaar	-		2007 - 2010	Waterplanproces	ja	nee
21	Beheer	Afstemming beheer oppervlaktewater	Deventer	WGSr, WRIJ, WV	De waterpartners stellen een beheerskaart op met taken en verantwoordelijkheden van de waterpartners, incl afspraken over de uitvoering, de taakverdeling en de financiering van het beheer. Hiervoor wordt een onderhoudsplan opgesteld voor de watergangen met als inzet gedifferentieerd onderhoud en als doel de waterkwaliteit en de ecologische kwaliteit van stedelijk oppervlaktewater en oevers te verbeteren. (2)	Interne uren	4 dagen	4 dagen	1 dag	2 dag	-	1.5 + 2.6 + 4	2007	Voorwaarden WGS en WRIJ over beheer en onderhoud, waterplanproces, stadswaterscan	ja	nee
22	Metten	Uitwisselen van gegevens meetnet	Deventer	WGS, WRIJ, WV	Afstemmen en beter beschikbaar maken van het gezamenlijk meetnet voor waterkwantiteit en waterkwaliteit van grondwater en oppervlaktewater, afgestemd op de toetsing van de waterdoelstellingen.(3)	Interne uren	5 dagen	5 dagen	2 dagen	2 dagen	-	4,4	2007	Waterplanproces	nee	nee

Thema: beheer en onderhoud

Nr.	Opmerking
(1)	De workshop is onderdeel van de exploitatie van het betreffende gebied.
(2)	Bijzondere aandacht in het plan moet uitgaan naar: Groot Douwel, Het Oostrik, Ziekenhuiswijk, Keizerslanden, Zandweerd en Kloosterlanden. Onderdelen van het onderhoudsplan zijn het onderhoud van waterbodems, waarbij het onderhoud wordt afgestemd op de functie van het water, het aanleggen van natuurvriendelijke oevers en het frequent verwijderen van zwerfvuil in water met de functie cultuur.
(3)	Het meetnet is van groot belang voor het monitoren van de waterkwaliteitsverbetering.

Drinkwater																
Code	Maatregel	Submaatregel	Trekker	Betrokkenen	Korte omschrijving	Totaal geraamde kosten	Gemeente Deventer	WGS	WRIJ	WV	Overig	Taakveld	Periode	Bron	Meerkosten j/n	Wettelijk verplicht?
23.1	Grondwaterwinning	Uitwerken grondwaterbescherming in ruimtelijke plannen	Vitens	Deventer	Implementatie Gebiedsvisie Wechele, Baarle & Frieswijk bij concrete uitvoeringsplannen	EUR 0	EUR 0	-	-	-	0 (Vitens)	3	2007	Beleid Vitens	nee	nee
23.2		Clusteren zuivering pompstations	Vitens		Het clusteren van de zuivering van het water uit de Deventer pompstations in Diepenveen, aanleg transportleiding Ceintuurbaan - Diepenveen	pm	-	-	-	-	pm (Vitens)	3	2008	Beleid Vitens	nee	nee
23.3		Upgrade zuivering Zutphenseweg	Vitens		Het toevoegen van een extra zuivering bij de winning Zutphenseweg met als doel het onttrokken water beter te ontkleuren.	pm	-	-	-	-	pm (Vitens)	3	2008	Beleid Vitens	nee	nee
23.4		Herstel Nieuw Plantsoen	Deventer	Vitens	Landschappelijk inpassen van de drinkwaterwinning Ceintuurbaan (herstel Nieuw Plantsoen). (1)	pm	pm	-	-	-	2500 (Vitens)	3, 4.8	2008 - 2009	Beleid Vitens	ja	nee

Thema: drinkwater

Nr.	Opmerking
-----	-----------

(1)	Vitens heeft de eerste fase van het plan reeds uitgevoerd. De gemeente Deventer heeft de verantwoordelijkheid voor de 2e fase, waarvan de uitvoering nog moet starten.
-----	--

4.3 Uitvoeringsplan 2007

In deze paragraaf is het uitvoeringprogramma voor het eerste jaar van de planperiode (2007) opgenomen. Dit uitvoeringsplan vormt de basis voor de waterwerkzaamheden binnen de gemeente Deventer.

Code	Maatregel	Submaatregel	Trekker	Betrokkene n	Korte omschrijving	Totaal geraamde kosten (exclusief BTW)	Deventer	WGS	WRIJ	WV	Overig	Taakveld	Periode	Bron	Meerkosten j/n	Wettelijk verplicht?
1.1.1	Stedelijke wateropgave	Bepalen stedelijke wateropgave Deventer en kernen (excl. Bathmen)	WGS	Deventer	Inventarisatie van knelpunten in het watersysteem, de riolering en het grondwater met betrekking tot wateroverlast in de bestaande stad. Op basis van deze inventarisatie bepaalt het gemeentebestuur de definitie van wateroverlast in Deventer. Uit deze definitie worden de werknormen voor het oppervlaktewatersysteem afgeleid, inclusief een onderbouwing van de redelijkheid van de normen en de bijbehorende ruimtelijke claim.	EUR 10.000	EUR 10.000	10 dagen	-	-	-	4,4	2006	RBW / Handreiking stedelijke wateropgave	ja	ja
1.1.2			WGS	Deventer	Bedenken van een waterstructuur voor het bergen en afvoeren van hemelwater in de stad via het oppervlaktewater, met als onderdelen het benutten van de kolken, het (her)inrichten van parken en groenstroken en het creëren van bergingsruimte in de stadsrandzone. Het plan bevat de maatregelen voor het oppervlaktewater, de riolering en het grondwater, vastgesteld op basis van een risicobenadering. De waterstructuur gaat tevens in op de te volgen strategie voor het realiseren van de wateropgave en de financiële dekking.	EUR 40.000	EUR 20.000	EUR 20.000	-	-	-	4.2, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7	2007	Handreiking stedelijke wateropgave	ja	nee
1.2.1		Vaststellen stedelijke wateropgave Bathmen	WRIJ	Deventer	Het vaststellen van de werknormen voor het oppervlaktewatersysteem, de riolering en het grondwater voor de kernen, op basis van een definitie van wateroverlast voor het gemeentebestuur.	Interne uren	1 dag	-	1 dag	-	-		2007	RBW / Handreiking stedelijke wateropgave	ja	ja
1.2.2			WRIJ	Deventer	Bedenken van een waterstructuur voor het bergen en afvoeren van hemelwater in Bathmen via het oppervlaktewater. Het plan bevat de maatregelen voor het oppervlaktewater, de riolering en het grondwater, vastgesteld op basis van een risicobenadering. De waterstructuur gaat tevens in op de te volgen strategie voor het realiseren van de wateropgave en de financiële dekking.	EUR 10.000	EUR 5.000	-	EUR 5.000	-	-	2.4, 4.2, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7	2007	Handreiking stedelijke wateropgave	ja	nee
1.3.1		Vaststellen stedelijke wateropgave De Hoven	WV	Deventer	Het vaststellen van de werknormen voor het oppervlaktewatersysteem, de riolering en het grondwater voor de kernen, op basis van een definitie van wateroverlast door het gemeentebestuur.	Interne uren	1 dag	-	-	1 dag	-		2007	RBW / Handreiking stedelijke wateropgave	ja	ja

Code	Maatregel	Submaatregel	Trekker	Betrokkene n	Korte omschrijving	Totaal geraamde kosten (exclusief BTW)	Deventer	WGS	WRIJ	WV	Overig	Taakveld	Periode	Bron	Meerkosten j/n	Wettelijk verplicht?
1.3.2			WV	Deventer	Bedenken van een waterstructuur voor het bergen en afvoeren van hemelwater in De Hoven via het oppervlaktewater. Het plan bevat de maatregelen voor het oppervlaktewater, de riolering en het grondwater, vastgesteld op basis van een risicobenadering. De waterstructuur gaat tevens in op de te volgen strategie voor het realiseren van de wateropgave en de financiële dekking.	EUR 7.500	EUR 3.750	-	-	EUR 3.750	-	4.2, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7	2007	Handreiking stedelijke wateropgave	ja	nee
1.4		Uitvoeren stedelijke wateropgave De Hoven	WV	Deventer	Herprofilering van de A-watgang aan de Dahliastraat.	EUR 65.000	-	-	-	EUR 65.000	-	1,2	2007	Besluitenlijst WV	nee	nee
1.5		Uitvoeren stedelijke wateropgave A1 bedrijventerrein	Deventer	WRIJ	Creëren van waterberging van 20 ha in combinatie met natuurontwikkeling, vanwege de ontwikkeling van het bedrijventerrein A1, met als zoekgebied de omgeving van de Dortherbeek en de Schipbeek.	pm	-	-	pm	-	-		2006-2011 e.v.	Overeenkomst WRIJ en Deventer / Watertoets	nee	ja
1.6		Uitvoeren inrichtingsvisie Dortherbeek	WRIJ	Deventer, Provincie, DLG, LTO, belangenverenigingen natuur & milieu, Landschap Overijssel	Uitvoeren van de maatregelen uit de inrichtingsvisie Dortherbeek.	pm	-	-	pm	-	-	1,2	2006-2011 e.v.	Overeenkomst WRIJ, gemeenten Deventer en Lochem	ja	nee
2	Verdrogingsbestrijding	Verdrogingsbestrijding landgoederen	WGS	landgoedeigenaren	Verdrogingsbestrijding in de landgoederen Tjoene en Overvelde.	pm	-	pm	-	-	-	1,1	2007	Besluitenlijst WGS	nee	ja
3	Normering waterkwaliteit oppervlaktewater	Vaststellen normen waterlichamen	WGS, WRIJ	Deventer	Het uitwerken van de KRW voor de waterlichamen Soestwetering, Zandwetering, Averlose Leide, Dortherbeek, Oude Schipbeek en de Schipbeek, qua inhoud en qua proces. Deze uitwerking vindt plaats in overleggen en in een plan van aanpak. Mogelijk onderdeel van dit plan van aanpak is een bronnenonderzoek, waarin de (diffuse) bronnen en de effecten daarvan op de waterkwaliteit in beeld zijn gebracht. Opstellen normen voor de ecologische en chemische waterkwaliteit.	pm	-	-	-	-	-	1,4	2007	KRW	ja	ja
5	Optimaliseren gemalen	Optimaliseren aansturing gemalen	Deventer	RWS	Het aansturen van gemalen en schuiven zodat zoveel mogelijk afvalwater via bergbezinkbassins op de IJssel overstort.	-	EUR 80.000	-	-	-	-	2,1	2007-2009	GRP	nee	ja
6.1	OAS	OAS Deventer	Deventer	WGS	Uitvoeren van een Optimalisatiestudie Afvalwatersysteemstudie Deventer (OAS), resulterend in een afvalwaterakkoord met maatregelen inclusief een financiële dekking.	EUR 25.000	EUR 25.000	-	-	-	-	4,1	2006	GRP	nee	ja

Code	Maatregel	Submaatregel	Trekker	Betrokkene n	Korte omschrijving	Totaal geraamde kosten (exclusief BTW)	Deventer	WGS	WRIJ	WV	Overig	Taakveld	Periode	Bron	Meerkosten j/n	Wettelijk verplicht?
6.2.1		OAS Bathmen	WRIJ	Deventer	Uitvoeren van een OAS voor Bathmen en daaropvolgend het sluiten van een afvalwaterakkoord met maatregelen, inclusief een financiële dekking.	EUR 5.000	EUR 2.500	-	EUR 2.500	-	-	4,1	2007-2008	GRP / Besluitenlijst WRIJ	ja	ja
6.2.2			WRIJ	Deventer	Toekennen en realiseren van een overnamepunt voor afvalwater voor de Looërmark.	EUR 20.000	EUR 5.000	-	EUR 15.000	-	-	1,7	2007-2008	Besluitenlijst WRIJ	nee	ja
7.1	Ecologische Verbindingszone	Verkenning van mogelijkheden verbindingzone Frieswijk- Oostermaat	Deventer	WGS, Provincie, DLG, LTO, belangverenigingen natuur & milieu, Landschap Overijssel	Opstellen verkenning ecologische stapstenen in verbindingzone Frieswijk-Oostermaat met aandacht voor gebied van Soestwetering, inclusief financiële dekking.	EUR 30.000	-	-	-	-	-	2,2	2007	Waterplanproces	ja	nee
7.2		Realisatie EVZ Schipbeek	WRIJ	Deventer, LTO, VVV, etc.	realisatie van EVZ model Winde door aanleg van natuurvriendelijke oevers en stapstenen (natuurgebiedjes 1-2 ha) bij de Schipbeek i.c.m. recreatieve doeleinden.	pm	-	-	pm	-	-	2,2	2006-2011 e.v.	Beleid WRIJ	ja	nee
7.3		Duurzaam Bouwen	Deventer		Het stimuleren van projectontwikkelaars om duurzame materialen te gebruiken bij locatieontwikkeling.	Interne uren	10 dagen	-	-	-	-	2,2	2007	Waterplanproces	nee	nee
8.1	Communicatie met bewoners gemeente intensiveren	Meeliften	Deventer		Bij afkoppelprojecten/uitvoeringsprojecten communiceren met bewoners.	Interne uren	3 dagen	-	-	-	-		2007	Waterplanproces	nee	nee
8.2		Krantenartikel	Deventer	WGS, WRIJ, WV	Opstellen krantenartikel over nut en noodzaak van het waterbeheer. 'Als er in Deventer niets aan waterbeheer gebeurde, dan ...'. Dit artikel informeert bewoners over de zinvolle besteding van hun belastinggeld.	Interne uren	1 dag	0,5 dag	0,5 dag	-	-	4,9	2007	Waterplanproces	nee	nee
8.3		Koopcontract	Deventer	WGS, WV, WRIJ	Het verstrekken van een folder bij het sluiten van een koopcontract voor een woning, met informatie over de werking van het watersysteem in de wijk.	EUR 3.000	EUR 1.500	EUR 1.500	-	-	-	2,5	2007	Waterplanproces	ja	nee
9	Cultuur	Waterfeesten	Deventer	WGS, WRIJ, WV, Vitens	Onderzoeken naar de mogelijkheden het thema water in te brengen in de diverse stadsfeesten (Deventer op stellen, opening IJsselhotel, opening molen na restauratie, Waterkaravaan, midzomerkunstfeest Bathmen) en de mogelijkheid om een specifiek waterfeest te organiseren.	Interne uren	4 dagen	1 dag	1 dag	1 dag	-	4	2007	Waterplanproces	ja	nee

Code	Maatregel	Submaatregel	Trekker	Betrokkene n	Korte omschrijving	Totaal geraamde kosten (exclusief BTW)	Deventer	WGS	WRIJ	WV	Overig	Taakveld	Periode	Bron	Meerkosten j/n	Wettelijk verplicht?
10	Voorlichting	Opstellen folder	Deventer	WGS	Het opstellen en verspreiden van een folder onder bewoners die klagen over grondwateroverlast. De folder beschrijft de oorzaken van grondwateroverlast, de taken van de waterpartners in het grondwaterbeheer en de mogelijkheden voor particulieren grondwateroverlast te bestrijden.	EUR 1.500	EUR 750	EUR 750	-	-	-	4,4	2007	Waterplanproces	ja	nee
11	Afkoppelen regenwater	Afkoppelen woonwijken Deventer	Deventer	WGS	Afkoppelen overeenkomstig GRP.	-	EUR 65.000	-	-	-	-	2,4	2007-2009	Afkoppelplan (GRP)	nee	ja
12.1	Contextueel waterbeheer	Aanstellen aanspreekpunt	Deventer	WGS, WRIJ, WV, Provincie, Vitens	Het aanstellen van een katalysator voor de uitvoering van het waterplan. Deze heeft de taak het waterbeheer onder de aandacht te brengen in de gemeente, in het bijzonder bij projectleiders van ruimtelijke ontwikkelingstrajecten.	Interne uren	40 dagen (1 d/w)	-	-	-	-	4,9	2007	Waterplanproces	nee	nee
12.2		Waterideeën sessie	Deventer	WGS, WRIJ, WV	Het organiseren van een workshop met de betrokken makelaars, projectontwikkelaars en architecten bij locatieontwikkeling over creatieve ideeën om in Deventer waterberging te combineren met andere functies.	interne uren	2 dagen	0,5 dag	0,5 dag	0,5 dag	4,9		2007	Waterplanproces	nee	nee
13.1.1	Helder waterbeleid	Afstemming waterschappen	WGS, WRIJ, WV	Deventer	Het opstellen van een waterdocument, met daarin de samengevoegde beleidskaarten van de 3 waterschappen voor de gemeente Deventer. Het document bevat onder andere een wateroverlast kaart, een waterkansenkaart en een waterkwaliteitskaart. Mogelijk wordt het document digitaal.	interne uren	-	4 dagen	2 dagen	2 dagen	-		2007	Waterplanproces	nee	nee
13.1.2			WGS, WRIJ, WV	Deventer	Het jaarlijks updaten van het waterdocument	Interne uren	-	2 dagen	2 dagen	2 dagen	-		2007-2010	Waterplanproces	ja	nee
14	Beheer	Afstemming beheer oppervlaktewater	Deventer	WGS, WRIJ, WV	De waterpartners stellen een beheerskaart op met taken en verantwoordelijkheden van de waterpartners, incl. afspraken over de uitvoering, de taakverdeling en de financiering van het beheer. Hiervoor wordt een onderhoudsplan opgesteld voor de watergangen met als inzet gedifferentieerd onderhoud en als doel de waterkwaliteit en de ecologische kwaliteit van water en oevers te verbeteren.	Interne uren	4 dagen	4 dagen	1 dag	1 dag	-	1.5 + 2.6 + 4	2007	Voorwaarden WGS en WRIJ over beheer en onderhoud, waterplanproces, stadswaterscan	ja	nee
15	Metten	Uitwisselen van gegevens meetnet	Deventer	WGS, WRIJ, WV	Afstemmen en beter beschikbaar maken van het meetnet voor waterkwantiteit en waterkwaliteit van grondwater en oppervlaktewater, afgestemd op de toetsing van de waterdoelstellingen.	Interne uren	5 dagen	5 dagen	2 dagen	2 dagen	-	4,4	2007	Waterplanproces	nee	nee

Kenmerk R001-4425064PLE-mfv-V01-NL

Code	Maatregel	Submaatregel	Trekker	Betrokkene n	Korte omschrijving	Totaal geraamde kosten (exclusief BTW)	Deventer	WGS	WRIJ	WV	Overig	Taakveld	Periode	Bron	Meerkosten j/n	Wettelijk verplicht?
16	Grondwaterwinning	Uitwerken grondwaterbescherming in ruimtelijke plannen	Vitens	Deventer	Implementatie Gebiedsvisie Wechele, Baarle & Frieswijk bij concrete uitvoeringsplannen	EUR 0	EUR 0	-	-	-	0 (Vitens)	3	2007	Beleid Vitens	nee	nee

4.4 Kostenoverzicht

4.4.1 Geraamde kosten uitvoeringsprogramma

Tabel 4.3 Kosten uitvoeringsprogramma

Partij	Totale kosten (EUR)	Totale ambtelijke inzet (dagen)	Meerkosten (EUR)	Verplichte meerkosten (EUR)
Deventer	3.573.900	192	42.250	15.000
Groot Salland	350.500	105	24.000	-
Rijn en IJssel	86.000	25	56.000	30.000
Veluwe	69.750	24,5	4.750	-
Vitens	-	-	-	-
Overijssel	5.000	-	-	-
Totalen	EUR 4.085.150	346,5	EUR 137.000	EUR 45.000

4.4.2 Geraamde kosten uitvoeringsplan 2007

Tabel 4.4 Kosten uitvoeringsplan 2007

Partij	Totale kosten (EUR)	Totale ambtelijke inzet (dagen)	Meerkosten (EUR)	Verplichte meerkosten (EUR)
Deventer	206.000	75	43.500	12.500
Groot Salland	59.750	39	22.500	-
Rijn en IJssel	30.500	17	15.500	10.500
Veluwe	68.750	16,5	3.750	-
Vitens	-	-	-	-
Overijssel	-	-	-	-
Totalen	EUR 365.000	147,5	EUR 85.250	EUR 23.000

De omvang van de pm posten in het uitvoeringsplan kunnen nog vrij aanzienlijk zijn, omdat het uitvoeringsmaatregelen betreft. Anderzijds zijn voor de meeste van deze maatregelen budgetten gereserveerd. De geplande investeringen voor de planperiode zijn relatief laag, vanwege het grote aandeel studiematregelen. Naar verwachting zullen er vanaf 2008 extra investeringen te verwachten zijn, als maatregelenpakketten uit de studies bekend zijn. Jaarlijks wordt er een uitvoeringsplan opgesteld met bijbehorende kosten, waarin deze maatregelen zijn opgenomen. Het uitvoeringsplan wordt jaarlijks ter goedkeuring voorgelegd aan de diverse besturen. Per jaar wordt dus bepaald welke maatregelen worden uitgevoerd.

Kenmerk R001-4425064PLE-mfv-V01-NL

5 Organisatie

5.1 Inleiding

Een waterplan is pas succesvol als de voorgenomen maatregelen worden uitgevoerd. Dit hoofdstuk geeft ingrediënten voor de organisatie van de uitvoering van het waterbeheer. Het eerste ingrediënt is het aanstellen van een wateraanspreekpunt, die fungeert als katalysator voor de uitvoering van het waterbeheer, zie paragraaf 5.2. De volgende paragraaf 5.3 gaat in op de strategie van tempo en ritme. Deze strategie helpt de uitvoering van maatregelen te timen. Paragraaf 5.4 geeft aandachtspunten voor de financiering van de maatregelen. Paragraaf 5.5 bevat een communicatieplan en dit hoofdstuk sluit af met paragraaf 5.6, waarin de monitoring van de uitvoering aan bod komt.

5.2 Het aanspreekpunt voor water

De uitvoering van het waterbeheer en daarmee de toepassing van bovengenoemde principes komt voor een belangrijk deel in de handen van het wateraanspreekpunt (maatregel 19.1 uit het uitvoeringsprogramma), een medewerker van de gemeente Deventer. Dit aanspreekpunt fungeert als katalysator en heeft als belangrijke taak water in te brengen in ruimtelijke ontwikkelingstrajecten door de projectleiders van deze trajecten te betrekken. Het is daarom van groot belang dat het aanspreekpunt bekend is met de plannen voor ruimtelijke ontwikkeling van Deventer. Het aanspreekpunt zorgt er feitelijk voor dat het waterplan binnen de gemeente algemene bekendheid krijgt en dat de watertoets goed wordt geïmplementeerd.

De succesvolle uitvoering van het waterbeheer is niet alleen afhankelijk van de bekendheid binnen de gemeentelijke organisatie, maar ook bij maatschappelijke organisaties, bewoners en bedrijven. Daarom heeft het aanspreekpunt ook de taak om aan te haken bij wat er leeft, bijvoorbeeld festiviteiten (maatregel 15.1 uit uitvoeringsprogramma). Een andere taak is het relatiebeheer met de waterschappen. Bovendien is hij/zij initiatiefnemer voor de actualisatie en het jaarlijks vaststellen van een uitvoeringsplan en bewaker van de voortgang van de uitvoering.

5.3 Tempo en ritme

Het tweede ingrediënt is een strategie voor de timing van het uitvoeren van watermaatregelen. In deze strategie wordt onderscheid gemaakt in twee soorten projecten: tempo- en ritmeprojecten. Tempoprojecten zijn de reguliere projecten waarmee de waterpartners hun doelstellingen willen bereiken, deze projecten vormen de ruggengraat. De ritmeprojecten zijn opvallende projecten met uitstraling. Deze projecten dragen misschien minder bij aan de verbetering van het watersysteem, maar genereren enthousiasme en draagvlak voor de uitvoering van het waterbeleid. Bijvoorbeeld de organisatie van een watermarkt. Het uitvoeringsprogramma bevat vooral tempoprojecten.

Ideeën voor ritmeprojecten ontstaan gedurende de uitvoering van het waterbeheer, zoals een wijkschouw in een wijk waarin klachten zijn over de waterkwaliteit. Het toepassen van deze strategie versnelt de uitvoering van het waterbeheer, doordat er voortdurend oog is voor en gewerkt wordt aan waterbewustzijn.

5.4 Financiering

Sommige watermaatregelen zijn wettelijk verplicht. In dat geval reserveren de waterpartners een budget. Andere watermaatregelen zijn niet verplicht. In deze paragraaf twee tips voor de financiering van deze maatregelen.

Subsidies

Door het gebruik van verschillende subsidieregelingen is het mogelijk andere geldbronnen aan te boren. Zo is de visieontwikkeling van de Zandwetering en de herinrichting van de Gooiermars mede gefinancierd uit INTERREG gelden. De provincie Overijssel stelt subsidie beschikbaar voor projecten waarin actoren leren over duurzaamheid. Een pilot project afkoppelen zou goed passen in deze regeling.

Waterbank

Een idee dat als onderzoeksmaatregel is opgenomen in het uitvoeringsprogramma is een waterbank. Bij een waterbank maken investeerders in de ruimtelijke projecten geld vrij voor waterberging elders indien dit resulteert in een meer robuust en aantrekkelijker watersysteem. De waterbank genereert opbrengsten, doordat waterberging elders tegen lagere kosten kan worden gerealiseerd die weer ingezet kunnen worden voor andere waterprojecten.

5.5 Communicatie

Externe communicatie over en naar aanleiding van het waterplan kent twee onderdelen:

1. doelgroepen informeren over waterplan in het kader van de inspraak
2. kennis vergroten over nut en noodzaak van het waterbeheer om bereidheid om mee te werken aan maatregelen te vergroten, door inwoners betrekken bij de invulling van de maatregelen in eigen leefomgeving. Hiermee wordt de doelstelling om omwonenden van uitvoeringsprojecten bekend te maken met de kernboodschap van het waterplan invulling gegeven.

De kernboodschap van het waterplan:

Door de verwachte klimaatontwikkeling neemt de kans op wateroverlast toe. Naast perioden van droogte, zal het vaker en heviger regenen. Daar moeten we ons op voorbereiden. Daarom moeten we ook in Deventer water meer ruimte geven. Doen we dat niet, dan pakt het water die ruimte zelf, op plekken waar we dat liever niet zouden willen.

Ook schoon water is van groot belang voor inwoners en natuur. Met het waterplan zorgen gemeente en waterschappen voor gezond, schoon en veilig water, dat aantrekkelijk is voor de bewoners van Deventer.

Ad 1.

Door het publiceren van een special in de Deventer Nu en vrije publiciteit worden inwoners van Deventer geïnformeerd over het waterplan en de inspraakperiode. In de inspraakperiode is er ook een inloopavond voor geïnteresseerden. Belangengroepen worden actief uitgenodigd voor deze inloopavond.

Ad 2. Om kennis te vergroten over nut en noodzaak van het waterbeheer sluiten we aan kernboodschap en beeldmerk van de landelijke campagne Nederland leeft met water. De algemene doelgroep is de inwoners van Deventer, en meer specifiek de belangengroepen en de direct omwonenden van maatregelen. In de omgeving van maatregelen worden inwoners betrokken bij het invullen van de plannen. Hierbij worden meer mondelinge middelen (bijeenkomsten, werkvormen) ingezet aangevuld met schriftelijke middelen.

Jaarlijks wordt het waterplan geëvalueerd. Naast het in kaart brengen van de stand van zaken van de uitvoering van het afgelopen jaar, wordt ook een uitvoeringsplan opgesteld voor het volgende jaar. Naast het uitvoeringsplan ligt er jaarlijks een actueel communicatieplan waarin bovenstaande strategie wordt ingevuld met concrete communicatieacties voor verschillende doelgroepen.

5.6 Monitoring

In het uitvoeringsprogramma zijn veel onderzoeksmaatregelen opgenomen. Deze onderzoeken leiden tot keuzes voor uitvoeringsmaatregelen. De kosten van deze maatregelen kunnen hoog zijn in vergelijking met de voorgestelde onderzoeksmaatregelen. Voor een succesvol waterbeheer is het van belang de ontwikkeling, uitvoering en beheer van uitvoeringsmaatregelen te monitoren. Zo ontstaat inzicht in de mate waarin de gestelde doelen worden bereikt en is het mogelijk de uitvoering van maatregelen af te stemmen op andere ruimtelijke ontwikkelingen.

Daarom zullen de waterpartners jaarlijks de voortgang van de uitvoering van de maatregelen evalueren in een feestelijke bijeenkomst. In de bijeenkomst stellen de waterpartners het uitvoeringsplan voor het komende jaar samen, met als doel deze in te brengen in de begroting. Verder bespreken de deelnemers het verloop van de samenwerking onderling en met derden.

Na vier jaar krijgt dit waterplan een update voor de volgende vier jaar. De jaarlijkse evaluaties maken een steeds effectievere organisatie van het waterbeheer mogelijk. Water gaat meer en meer leven, waarbij mensen samen werken aan waterwinst. Ondanks de periodieke (vierjaarlijkse) update kan als gevolg van ontwikkelingen zoals de KRW en de stroomgebiedsbeheerplannen de noodzaak bestaan om het waterplan al in een eerder stadium te moeten aanpassen.

6 Literatuurlijst

Geldof, G.D., 2004. Omgaan met complexiteit bij integraal waterbeheer. Op weg naar Interactieve Uitvoering.

Gemeente Deventer, april 2004. Gemeentelijk Rioleringsplan Deventer. Beleid, programmeren, investeren.

Lems, P. en Valkman, R., 2003. Waarden van Water. Theoretisch kader.

Tauw, 2005. Stadswaterscan Deventer. Een beoordeling van de aspecten natuur, cultuur en gebruik en toekenning van streefbeelden. In opdracht van Waterschap Groot Salland.

Vitens, 2004. Veiligstellen bronnen drinkwatervoorziening

Witteveen + Bos, 2005. Afkoppelplan Deventer. In opdracht van de gemeente Deventer.

Bijlage

1

Werkgroep waterplan

Projectgroepleden waterplan

Gemeente Deventer:

- Pui Mee Chan
- Annemiek Oosterwegel
- Henk Martijn Schuldink
- Jetty Looijenga
- Jan Pluim
- Bert Groosjohan

Waterschap Groot Salland:

- Sandra Coomans

Waterschap Rijn en IJssel

- Erwin Kok

Waterschap Veluwe:

- Frans de Vries

Vitens:

- Martin de Jonge

Tauw:

- Govert Geldof
- Pieter Lems

Bijlage

2

Notitie watertoets

Bijlage

3

Kaarten

- Watersysteemkaart
- Rioleringskaart
- Streefbeeldenkaart
- Ruimtelijke ontwikkelingenkaart

Bijlage

4

Waterplankaart

